

MEZŐBERÉNYI HÍRMONDÓ

KÖZÉLETI LAP 1.évf. 4. szám 1991. JÚNIUS ÁRA: 14,50

FELHÍVÁS

Városunk történelmében számos olyan pont található, mely többnyire már csak az idősebbek emlékeztében él, s ha az egykori események nem kerülnek időben megörökítésre, az utókor már nagyon keveset fog tudni róluk.

Alapos gyűjtőmunkára, a visszaemlékezések, levéltári adatok igényes feldolgozására van szükség.

Példaként néhány téma, amelyekben feltétlenül érdemes lenne kutatásokat folytatni:

- Az I. világháború alatti román megszállás 1918 végétől 1920 tavaszáig.
 - Celesztina grófnő humanitárius tevékenysége
 - A cigány kérdés a II. világháború előtt
 - A Független Kisgazdapárt újjászervezése 1929-30-ban
 - Jobboldali, szélsőjobboldali mozgalmak /nyilas párt, Volksbund stb/
 - A mezőberényi zsidó közösség a II. világháború előtt, a deportálás
 - Mezőberény "felszabadulása" az oroszok bejövetele
 - A koalíciós évek pártjai
 - A németek munkaszolgálatára
 - A németek kitelepítése
 - Magyar-szlovák lakosságcsere
 - Budapestről kitelepítettek Mezőberényben
 - A kulákkérdés
 - Az 1956-os forradalom Mezőberényben
 - Tsz-esítés 1957-től
 - Az 1980-as országgyűlési képviselőválasztás.
- Tisztelettel kérjük mindazok segítségét, kik részt kívánnak vagy tudnak venni a munkában, információkkal, javaslataikkal keressék meg a Mezőberényi Hírmondó szerkesztőségét.

Szabadság

Napja

Bár egyelőre a történelem megítélésére kell bízunk, hogy melyik dátumot minősítjük majd a SZABADSÁG NAPJA elnevezéssel, ám az nem lehet kétséges, hogy az igazi felszabadultság érzése minden bizonynyal 1991. június 30-án fog áthatni bennünket.

Mert tény ugyan, hogy 1945. május 9. szívünkbe ültethette volna ezt az érzést, hiszen lehetett volna az is igazi felszabadulás, melyet őszintén magasztalhatnánk ma is, s hogy mégsem az rögződött bennünk, azt már bizonyította a történelem.

Mert akkor ők, a győztesek, szabadságot hazudtak, s a megszállást hozták. Világgá kürtölték, hogy biztosítják számunkra a nemzeti önrendelkezés jogát, ám annak elemi részecskéit sem érezhettük magunknak négy évtizeden át, amíg itt voltak. Megalázó fintora a sorsnak, hogy ők egyébként saját népük belső használatára sohasem tekintettek bennünket felszabadított országnak. Tudjuk már régen: a megszállott, elfoglalt területnek, s bűnhődésre ítélt népként tartottak számon bennünket. Ünnepeztették velünk saját nemzeti ünnepeiket, kiírtásra ítélve ezzel a sajátjainkat, és nem rajtuk mulott, hogy mégsem felejtettük el, kik vagyunk s mivel tartozunk magyarságunknak.

A félgymati sors kitermelte azon vezetőinket, akik már maguk ragaszkodtak a szovjet csapatok további -bár a párizsi békeszerződés szerint már teljesen indokolatlan - magyarországi "ideiglenes" tartózkodásához. A történelmi szituáció -melynek részesei vagyunk és talán nem is tudjuk jelenleg valósan értékelni- tette lehetővé Magyarország számára a rendszer váltást és készletet kivonulásra záros határidőn belül a szovjet csapatokat.

Kivonulnak tőlünk azok a kiskatonák, kik egy bűnösre sikerült rendszer hozzánk hasonló kénytelen kiszolgálói voltak, és lehet, ha tőlük függött volna, már régen nem is lennének nálunk.

Ne csodálkozzon senki, hogy ezt a napot tekintjük majd a SZABADSÁG NAPJÁNAK! Ne lepődjön meg senki, ha ünnepelni fogunk, zászlóerdőbe öltöznek majd utcáink, tereink, házaink, és megszólal a harangszó, a sziréna, túlkölnék majd az autók, és még tánca is perdülünk.

Mi nem akarunk megsérteni senkit, ám szívünk joga, hogy nemzeti önrendelkezésiünket idegen megszállók nélkül megünnepelhessük.

Majd eldönti a történelem, hogy ebben a régen áhított új helyzetben milyen módon vagyunk képesek élni új lehetőségeinkkel, békében, megbékéléssel és egymás megelégedésére...

Addig is azt kívánjuk, csatlakozunk minél többen a FKGP helyi elnökének, Pauló Pál úr felhívásához és ünnepeljük közösen június 30-án

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tartalomból:

- Interjú Pauló Pállal a FKGP városi elnökével 3. old.
- Gimi 3 2. old.
- Az önkormányzat fél éve számokban 6. old.
- Körkapcsolás telefon-ügyben 5. old.
- Lesz-e strandunk 4. old.
- Nyílt levél a miniszterhez 10. old.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

gimi 3

Hónapok óta beszédtéma városunkban - a Wild házaspár elmegy a gimnáziumból, elköltözik Mezőberényből. A gyerekek, a szülők és tegyük hozzá, a választópolgárok szemében talán legnépszerűbb tanárt, Wild Róbertet az elmúlt havi, német nemzetiségről folytatott beszélgetésünk után most a kéttannyelvű gimnáziumról, az ott folyó oktatás problémáiról kérdeztük.

Bagi József: - Ma még a közele mény előtt nem teljesen ismert, mi a kéttannyelvű gimnáziumi oktatás lényege, mennyiben különbözik az emelt szintű nyelvvoktatástól, amelyet a középiskolák jelentős része az elmúlt 1-2 évtől kezdve bevezetett?

Wild Róbert: - A két oktatási forma között alapvető különbség van. Az emelt szintű nyelvvoktatásnál egészen az érettségig valamely nyelvet kiemelt óraszámban (6-8-10 óra) tanulnak a gyerekek, ebbe beleértve a nyelvtant, irodalmat az adott nyelvetérülethez tartozó országismeretet. A kéttannyelvű oktatásban a magas nyelvi óraszám mellett (nulladik évben heti 20, később heti 4-5) több szaktantárgy oktatása is az idegen nyelven folyik. Itt Mezőberényben ez 5 tantárgyat érint: matematikát, fizikát, biológiát, földrajzt, történelmet. A tantárgyak oktatása a magyar tantervi követelmények szerint folyik, ezen belül a magyar történelem és Magyarország földrajza magyar nyelven, a világtörténelem és földrajz német nyelven. A 3.évtől kezdődően az alaptanterv szerinti órák továbbra is német nyelven, a fakultációs órák viszont már magyarul folynak, vagyis a fakultáció már az egyetemi felvételre történő felkészítést, az esélyegyenlőség biztosítását szolgálja.

B.J.: - Körvonalazódott-e már, milyen feltételek mellett kell érettségizniük a kéttannyelvű oktatásban résztvevőknek?

W.R.: - Az érettségi a kövefel mény szempontjából megegyezik a magyar érettségivel. Ezen belül kötelező jelleggel a német nyelv érettségi mellett két további tantárgyból kell német nyelven érettségizni.

B.J.: - Korábban milyen ígérek hangzottak el az érettségivel, a felvétellel kapcsolatban a gyerekek részére?

W.R.: - A minisztérium részéről volt egy ígéret a nemzetközi érettségire vonatkozóan (ezt az érettségit Ny-Európában is elfogadják) valamint arra, hogy a kéttannyelvű oktatásból adódó plusz tudást az egyetemeken a felvételnél el fogják ismerni. Az első ígéret

megvalósításának feltétele gimnáziumi oktatásnak a Ny-Európai tantervhez történő igazítása. Ennek 1992-ig meg kellene történnie, de eddig nyoma sincs. A nemzetközi érettségi egyelőre csak ábránd. A második ígéretet az egyetemeken bevezetett autonómiája húzta át, ma a minisztérium nem kötelezheti az egyetemet semmire, minden felsőoktatási intézmény maga dönti el, a felvételnél milyen formában ismeri el a nyelvtudást. Jelenleg néhány egyetem plusz pontokkal honorálja a középfokú vagy felsőfokú nyelvvizsgát, de ez attól független, valaki emelt szintű nyelvvoktatásban vagy kéttannyelvű oktatásban vett-e részt. Vagyis az utóbbiakból adódó plusz tudást egyelőre még senki sem honorálja.

B.J.: - Hátrányba kerülnek-e ezzel a diákok?

W.R.: - Feltétlenül. Az idegen nyelvű szaktantárgyaknál ugyanazt az anyagot többször kell elolvasniuk, több idő szükséges a tanuláshoz, kevesebb idő marad a gondolkodásra, elmélyedésre. Persze, azt nem lehet tudni, hogy ebből a hátrányból mennyit kompenzál a 3., 4. év fakultációja. Végül is, ha valaki a két felvételi tárgynak kellőképp nekiveselkedik, valószínűleg tisztességesen meg tudja tanulni.

A diák-felnőtt viszonyt alapvetően meg kell változtatnunk. A diákpartner. A diák a jövőben magyar társadalmá, a demokrácia és a kultúra letéteményese. Mi mintát adunk neki reagálásunkkal, magatartásunkkal. Azzal, és nem beszédünkkel. Beszéddel nevelni nem lehet. Amint most teszünk, mint amit hangoztatunk, oda a hitelünk. Többé nem visszaszerezhető. Gyermekünk intelligensek, nem rosszindulatúak. Serdülők, kamaszok. A legérzékenyebb korban vannak. Igazság- és önértéküket nem elavomni, hanem kiteljesíteni és megerősíteni kell. Jogokat kell nekik adni. És példát kell mutatni. Úgy viselkedni velük, hogy majd ők is úgy viselkedjenek a következő generációval és persze a jelenben is velünk meg egymással.

Demokráciára kell őket tanítanunk. Ez nehéz, tudom. Nehéz, hisz magunknak is tanulnunk kell a demokráciát. Ahogy Beke Kata mondta: "Nyúl nem nevelhet oroszlan". E mondanak számomra két jelentése van, konkrét esetben: jelenti egyfelől azt, hogy nálunk a demokrácia a gyermekcipőben jár és most próbálja első lépéseit. Másfelől azt példázza ezen idézet, hogy a magukat oroszlanok képzelő nyúl tanárokat, nyúl voltak korlátaiból fakadóan nem képesek oroszlan nevelni. Bárhol próbálnak is oroszlanul bogni.

B.J.: - Ha valakinek nemsikerül a továbbtanulás, van-e valami haszna a kéttannyelvű oktatásból?

W.R.: - Persze, hogy van, bár lehet, hogy a diákok ezt még nem érzékelik kellőképp. Behozhatatlan előnyük lesz a hallott és írott szöveg értéke területén.

B.J.: - Magyarországon ez mit ér ma?

W.R.: - Nem tudom. Majd ezután derül ki, a vállalatok, hivatalok mennyire igénylik az idegen nyelven értő, beszélni munkatársakat. Talán nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a praktikusabb dolgokra pl. levelezés, fordítás stb.

B.J.: - Ma a városban élénk vita folyik arról - részben a gimnázium vezetésével -, igaz-e, hogy az indokoltnál nagyobb a tantestület fluktuációja, belső viták miatt távoznak-e sokan a gimnáziumból. Most ez év végén hányan távoznak el az iskola tanárai közül?

W.R.: - Valószínűleg heten. Elmegy egy német házaspár, a Gelncsér házaspár, Wieserné Bászler Mária, a feleségem és én. Van aki családi, vagy egyéb objektív okok miatt távozik.

B.J.: - Megfogalmazható-e, hogy itt a gimnáziumban olyan viszonyok vannak, amely miatt embereknek el kell menni?

W.R.: - Nehéz. Apró és nagyon idegesítő mozzanatokból tevődik össze. Pl. nem megfelelő a belső információáramlás, az ember fontos dolgokról sokszor a diákoktól szerez tudomást.

B.J.: - Már két évvel ezelőtt is felröppent a hír, hogy elmentek. Mi volt az oka?

W.R.: - Budapestre hívtak bennünket tanítani, egy akkor induló kéttannyelvű gimnáziumba. Az itteninél magasabb fizetést, háromszobás tanácsi lakást kaptunk volna.

B.J.: - Miért maradtatok?

W.R.: - A gimnázium igazgatója azzal marasztalt bennünket, ha elmegyünk, a német oktatás összeomlik, nem tud tanárt szerezni. Továbbá szóbeli ígéretet kaptam a német oktatás igazgató-helyettesi posztjára.

B.J.: - Ez utóbbi, bár kérted, a feltételeid miatt nem valósult meg. Melyek voltak ezek a feltételek?

W.R.: - Az első az volt, hogy a megbízás ideiglenes legyen, egy évre szóljon. Ha nem felelek meg e pont követelményeinek, új igazgató-helyettest lehessen kinevezni. Feltételem volt, hogy csak akkor vállalom, ha a beosztottak titkos szavazással meg is erősítenek e poszton. Továbbá német ügyekben teljes döntési szabadságot kértem. Nyilván ez utóbbi volt elfogadhatatlan a gimnázium igazgatója számára.

B.J.: - Az elmúlt évben pályázatot írtak ki az igazgató-helyettesi posztra, de nem nyújtottál be pályázatot. Miért?

W.R.: - Olyan feltételekkel írták ki a pályázatot amelynek nem feleltem meg (10 év szakmai gyakor-

lat volt a követelmény, én csak 5 éve tanítottam).

B.J.: - Most, hogy elmentek, hol fogtok elhelyezkedni, lakni?

W.R.: - Fertőrákosra megyünk, a szüleim házában fogunk lakni. Állásunk egyenlőre nincs.

Bagi József

Mennek vagy maradnak ?

... Most kellene belekapaszkodnunk a történelem kerekébe, hogy álljon meg egy röpke percre...

A villanásnyi működési szünetet talán felhasználhatnánk arra, hogy stabil alapról, megingathatatlanul lépünk tovább, a megalapozottság érzésével felvértezve, hogy valóban megtettünk-e mindent...

Mert ez már nem egy intézményünk belügye, sokkal inkább mindannyiunk érdeke: állj, így ne tovább, mert nem lesz ebből semmi jó. Elengedték már (s mi, a helyben élők: mindannyian szemet hunytunk) Molnár Miklós, Pap Istvánné, Gyarak Leó és felesége, Árokszállási Tibor és felesége, Iványi László, Oláh Zoltán, Deli Beáta, Vidó György né tanárokat, most pedig várhatóan a Wild házaspárt, a Gelencsér házaspárt, Wiesner Bászler Mária és egy német nemzetiségű házaspárt... és közben láttunk elkeseredett diákokat, megvigasztalhatatlan tanítványokat, kiknek hiába magyaráztuk, hogy pótolhatatlan tanerő nincs.

Nem szándékozunk semmilyen minőségben döntő, avagy ítélőbíró szerepet játszani. Véleményünk abban gyökerezik, hogy újságunk jelenlegi számában az olvasó elé tárjuk - nagy örömmel adunk lehetőséget erre -, milyen nagyszerű eredmények keltek életre szemünk előtt a "mi" kéttannyelvű gimnáziumunk és diákokotthonunk tevékenysége nyomán.

Mert, hogy ez az intézmény első-sorban a "miénk", az nem lehet vita témája. Meggyőződésünk, hogy megfelelő, tisztességes tolerancia ki-nyilvánításával ez az intézmény hosszú távon eredményekre lenne képes a jelenlegi tantestületi állományával...

Ha mégis itt maradna "Laci tanár úr" talán nem lábadna könnybe majdnem katona-korú kamaszok szeme, és talán nem szándékoznának aláírásgyűjtéseket szervezni a náluk már munkájával népszerűsítést kivívott képviselő itt maradásá érdekében.

Mert az ugye, csupán csak egy dolog, hogy "honosítottuk" a Mezőberényben letelepedőket", saját értékeiket nekik is érezniük kellene.

Itt, és most, és köztünk, közösen, mindannyiunk érdekében...

FKgP

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt szervezete 1929-ben alakult. Programját négy mezőberényi polgár: Szabó Árpád iskolaigazgató, Filó Sámuel földmunkás, Schultz József gazdálkodó, Bartolf Mihály gazdálkodó készítette el. A párt 1930-ban, Békésen bontott zászlót országosan, újjászervezett formában a mezőberényi program alapján. Folyamatosan működött 1949 június 1-ig. Városunkban 1989 szeptemberében alakult meg újra, jelenlegi taglétszáma 80 fő. Többségük a mezőgazdaságban dolgozott vagy dolgozik, de mint ahogy a párt neve is mutatja, a tagság valamennyi foglalkozási ágat reprezentálja. A párt elnöke az újjáalakulástól kezdve Pauló Pál, cikkünkben ő válaszol a Mezőberényi Hírmondó kérdéseire.

M.H.: - Pauló Úr! milyen céllal alakult meg Mezőberényben a FKgP. helyi szervezete?

P.P.: - Célunk a demokratikus átalakulásban való részvétel volt. A kolhoz típusú szövetkezeteknek át kell alakulni magántulajdonon alapuló, ún. dán típusú szövetkezetekké. A tagsági viszonyítás az alkalmazotti viszonyt külön kell választani. Egyébként az új szövetkezeti törvény valószínűleg ezt fogja megvalósítani.

M.H.: - Mely korosztály alkotja a Kisgazda Párt tagságának többségét?

P.P.: - Többségében idősebb emberek, bár fiatalok is vannak közöttünk. A fiatalok nem azért vannak kevesen, mert nem értenek velünk egyet, hanem mert egzisztenciálisan függőségi viszonyban vannak az egypártrendszerbeli időkből örökölt főnökeikkel.

M.H.: - A Kisgazda Párt, amint azt eddigi tevékenysége is bizonyítja, elsősorban egyes rétegek érdekeinek képviseletét vállalta föl. Mennyiben valamely ideológiai értékrend mentén szerveződött politikai párt és mennyiben érdekképviseleti szervezet a Kisgazda Párt?

P.P.: - A FKgP egy alulról szerveződő, nem ideológiai párt, amely mindenkor a tagság érdekeit képviseli. A kisgazda kifejezés természetesen egyfajta nosztalgiát is közvetít, mai szemmel úgy fogalmaznánk: a magángazdálkodók, a magánvállalkozók és a polgárság érdekeinek képviseletét vállalja föl.

M.H.: - Mi a párt véleménye a privatizációról, és a kárpótlási törvényről?

P.P.: - A Kisgazda Párt egyetért a privatizációval, de nem a spontán privatizációval és főleg nem tud egyetérteni azzal a privatizációval amelynek alaptökéjét akkor és azok szerezték amikor és akik a kisgazdákat kifosztották. A kárpótlási törvény a Kisgazda Párt egyik sarkalatos pontja volt, figyelembe véve a választásokon elért eredményünket a törvényt ha az igazságosan lesz végrehajtva, megfelelőnek tartjuk.

Az állam teherbíró képességét figyelembe véve, tisztában vagyunk azzal, hogy ennyi év és ennyi esemény után teljes reprivatizáció lehetetlen.

M.H.: - Mezőberényben várhatóan hányan fogják visszakérni földjüket?

P.P.: - Nincs erre pontos adatunk, ez csak a kárpótlási írodák felállításával fog kiderülni, de mintegy 3000 ha-on kérik a volt tulajdonosok a földjük jogi rendezését. Azaz kérik, hogy a tulajdonviszony álljon vissza az elkobzott tulajdonra és a körülmények fognak dönteni, hogy a földjüket visszakérik vagy szövetkezetbe adják.

M.H.: - A jelenleg meglévő termelőszövetkezetekbe?

P.P.: - Természetesen. Nekik kell bizonyítani, hogy a magántulajdonosi alapokon tud-e gazdálkodni. Ha a meglévő szövetkezetek ezt nem tudják fölállalni, természetesen új szövetkezetek, közösségek fognak alakulni.

M.H.: - Lesz-e gépük, felszerelésük ehhez?

P.P.: - A térszeknek jelenleg eleendő gépük van a földjeik megművelésére. Ha csökken a földterületük, úgy fölösleges gépkapacitásuk lesz, amit lehet bérelni, vagy a gépeket megvásárolni. Vagyis, az új termelőszövetkezeteknek sem lehet gondjuk a gépekkel.

M.H.: - A FKgP országos vezetésében jelenleg élénk viharok dúlnak. Ezeket hogy értékeli a mezőberényi szervezet?

P.P.: - A FKgP Mezőberényi Szervezete Dr. Pásztor Gyula frakcióvezető elképzeléseivel ért egyet. A szélsőségektől elzárkózunk, a személyeskedéseket elítéljük és olyan személyeket is elítéljük, akik a párt belső vitáit az utcára viszik, még ha igazuk is van. A viták személyi ellentétek kapcsán jöttek létre, a pártot vagy a párt munkáját veszélyeztető problémák nincsenek.

M.H.: - Köszönjük a beszélgetést.

Megjegyzés: az interjú még akkor készült, amikor még nem volt ismert az Alkotmánybíróság döntése, amely a kárpótlási törvényt több pontban is alkotmányellenesnek minősítette.

Bagi József

Mezőberény – Gronau

1991 április 24-én került aláírásra Gronau és Mezőberény között a testvérvárosi kapcsolatot rögzítő okirat. Ez az aláírás annak a 4 éves kapcsolatnak a megpecsételése volt, amely a két város polgárai között létrejött.

A Gronau-ba kiutazó küldöttség feladata az okirat aláírásán túl az eddig kialakított kapcsolat ápolása, valamint új lehetőségek feltárása volt.

A májusi lapszámban küldöttségünk útjáról részletesen beszámoltam. A program a fentebb vázolt feladatunknak megfelelően, annak érdekében lett összeállítva és zajlott le.

A korábbi kapcsolatok elsősorban kulturális és sport területen jelentkeztek, mely kapcsolatokon túl a jövő évben e területen a két város labdarúgó csapata cserekapcsolatának vannak reális lehetőségei. A gronau látogatás során Szabó Endre a mezőberényi gyülekezetek megbízásából felkereste a testvérváros gyülekezeteit és lelkészeit. Az itthonról vitt levelek átadásával, a testvéri beszélgetésekkel elkezdődött az ottani két lutheránus és a mezőberényi evangélikus gyülekezetek, az ottani kálvinista és az itthoni református gyülekezet, valamint a két város római katolikus gyülekezeteinek kapcsolata.

A viszontlátogatáson túl megállapodtunk abban, hogy a testvérgyülekezetek levélváltással ismerik meg egymás életét és épülnek egymás hite által. Konkrét ígéretet kaptunk a gronau cserkészcsapat sok tapasztalatának hozzánk küldésére.

Németül tanuló hittanos gyermekeink az ott kötelezően hittan-oktatásban részesülő gyerekekkel levelezve nyelvismeretüket és az ökumenét (hitben összetartozást) is gyakorolhatják.

A gronau gyülekezetek kórházait, szeretetotthonait, iskoláikat és óvodáikat és egyéb intézményeiket is bemutatták a vendéglelkésznek – ismertetve azok működési módját és egyre gazdagodó szolgálatát a 42 ezer lakos javára.

Az iskolák együttműködési lehetősége adott, itt elsősorban kéttannyelvű gimnáziumunk diákjai számára biztosítható a nyelvyakorlat cserelátogatás keretében.

Az ottani népiskola jelentős számítógépparkkal rendelkezik. Gyakorlati oktatás itt lebonyolítható, ehhez maximális segítségüket ajánlották fel a küldöttségünknek. A gazdasági szféra az, amely jelenleg még kiaknázatlan, de nagy lehetőségeket rejt magában. A tulajdonviszonyok jelenlegi Magyarország "rendezetlensége" miatt közös vállalkozások nem

túl csábítóak, de létrejöttük a jövőt illetően nem kizárt. Napjainkban a textilipar, faipar, fémpar, stb. területén mutatkozó gyakorlati képzés, modern gyártástechnológia megismerése tekintetében kínál lehetőséget, amelyet ki is kell használnunk. A bartell kereskedelem lehetőségei is adóttak, de a túl nagy távolság ennek megvalósítását megkérdőjelezi. Városaink jobb megismerését lenne hivatott elősegíteni az a két városban megrendezendő kiállítás, amely a városok üzemei termékeit mutatná be. Erre a jövő évben lenne lehetőség.

Ugyancsak 1992-ben tervezünk gasztronómiai napokat, ahol az étkezési szokások és ételkülönlegességek ismerhetők meg. Minden további kapcsolat fejlesztésének, kialakulásának gátja – a nagy távolság mellett – a német nyelv ismeretének hiánya. Szükséges lenne a felnőtt nyelvkutatás beindítása, amelyhez megvannak a lehetőségek.

A tervezett augusztusi viszontlátogatás alkalmával igyekszünk lehetőséget teremteni vállalatunk, vállalkozóink számára az ottani vállalkozókkal való kapcsolatfelvételt. Ekkor esetlegesen már konkrét megállapodások megkötésére is sor kerülhet.

Cservenák Pál Miklós

MEZŐBERÉNYI MIBEN FÜRDÜNK?

Úgy tűnik, elhárultak az akadályok, s továbbra is a Költségvetési Üzem kezelésében – június 15-én – megnyitja kapuját a strandfürdő.

A tervek szerint naponta 10 órától este 6 óráig lesz nyitvatartás, ám azoknak, akik kizárólag úszni, sportolni szándékoznak, minden nap biztosítják ezt a lehetőséget 18-19 óra között.

– Még nem döntöttek a belépők áráról, mert sok függ attól, hogy az önkormányzat milyen támogatást biztosít majd.

Schaffer Miklós, az üzemeltetők képviselője szerint, az elmúlt évben 613.000 Ft volt a ráfizetés, s ehhez az akkori tanács 300.000 Ft-os támogatást adott. Méltánytalanság lenne egyetlen üzemtől elvárni a strandolási lehetőség biztosítását s ezzel egyben elvárni tőlük a ráfizetés kiegyenlítését is. A Költségvetési Üzem írásban kéri tehát az Önkormányzat támogatásáról történő kiértékelését, mert igen sok függ annak összevágásától. Egy dolog biztos: a strandfürdők üzemeltetése országosan is elvégzett felmérések alapján erőtelje-

sen ráfizetések. Mezőberényben is érvényesül ez a törvényszerűség. Az Önkormányzat Pénzügyi Ellenőrző Bizottsága – a közvélemény pusmogásának is eleget téve – abból a szempontból is megvizsgálta a strand helyzetét, hogy a Költségvetési Üzem mennyiben terhelte egyéb kiadásait erre a területre...

Megállapították, hogy ilyen visszaélés nem történt. Az önkormányzati tulajdonviszonyok rendezése természetesen még a jövő "áthangszerelésétől" függ, és talán sokat segítené az is, ha a strand területén lévő vendéglátó egység üzemeltetési bevétele, bérleti díja beépülhet-e a kiadások csökkentésébe. – Ez a kérdés persze az önkormányzat asztalán kerülhet csak "terítékre", s lakosságunk csupán szurkolhat azért, hogy mielőbb megnyugtató megegyezések szülessenek majd.

... A helyzet tehát ez jelenleg, és minden remény adott ahhoz, hogy akadályként a jövőben már csupán az időjárás viszontagságai lépnek csak föl.

Tóth Csaba

FIATALOK

A Gronau – Mezőberény cserekapcsolat alapján immár 5. éve meghirdetjük a gronau utat.

Utazás időpontja:

1991. augusztus 20-30-ig

Szállás: 3-4-5 ágyas szobákban

Ellátás: teljes panzió

Utazás: autóbusszal

Program: Amszterdam, Enschede, / Hollandia / Bad Bentheim, Münster, ingyenes strandbérlet, szörf, minigolf lehetőség.

A résztvevőknek egy hétvégén, aug. 17-18-án egy német vagy holland fiatalot kell vendégül látnia. Illetve a kinttartózkodás ideje alatt egy szombat délután és vasárnapon egy német család vendége lesz.

Résztvételi díj: 18.000 Ft, amelyből 5.000 Ft-ot a jelentkezéskor, a 13.000 Ft-ot július 20-ig kell befizetni.

Jelentkezés az Ifjúsági Házban Mezőberény, Petőfi u. 27. / délután 15-19 óráig /

• TELEFON •

A március elején megkezdett hálózati építési munkákat továbbra is élénk érdeklődés kíséri, ugyanez azonban nem mondható el az 1991. május 3-án 17 órára összehívott taggyűlés részvételi arányára. A gondos szervezés és a személyre szóló meghívás ellenére az 503 fős tagság alig több mint fele (269) gyűlt össze, hogy a társulás egészét érintő döntéseket hozzon egyszerű szótöbbséggel.

A taggyűlésen az előre meghirdetett napirendi pontok után meghívott vendégünk Rácz József a Szegedi Távközlési Vállalat beruházási és építési osztályvezetője tartott a társulásról és a hálózati építési munkákról korrekt, nagyszerű előadást, melyet a jelenlévők tapssal jutalmaztak. Következő előadónk Búzás Zoltán, a Békés megyei Távközlési Üzem vezetője - szintén meghívott vendégünk - válaszolt az előre megfogalmazott és a helyszínen feltett kérdésekre.

Elnöki beszámolómban megemlítettem, hogy ápr. 5-én leszállításra került az új konténerközpont, ezzel a szerelési munkák is nagyobb lendülettel folytatódhatnak. A taggyűlésen - mint azt a Hírmondó áprilisi számában is jeleztem - Pénzügyi Ellenőrző Bizottság megválasztására került sor, melynek tagjai valamennyien gyakorló pénzügyi - számviteli szakemberek. Az egyhangúlag megválasztott bizottság elnöke Vámos György, tagjai Dr. Makai Gyula, Gúth Mártonné, Slimbarszki Tamásné, Szabados Mihályné és Szabó Istvánné. A bizottság feladata lesz a társulás pénzügyi könyvelésének ellenőrzése, vagyonának megállapítása a vagyonfelosztásról és kifizetésének módjáról javaslatot tenni a társulást felosztató közgyűlésnek, melyre előreláthatólag leghamarabb július végén kerülhet sor. Már most felhívom tagjaink szíves figyelmét arra, hogy a társulást felosztató közgyűlésnek 2/3-os, azaz minősített szavazati többséggel kell rendelkeznie az érvényes határozathozatalhoz. Amennyiben a 2/3-os jelenléti és szavazati többség nem lesz biztosított, úgy a közgyűlést más időpontban újra össze kell hívni.

Az elnöki beszámoló után Rácz József úr röviden ismertette az önértékelési hálózati fejlesztés eddigi fordulópontjait. Elmondta, hogy a 60 millió forintba kerülő beruházásból 34 millió Ft a teljes hálózati építés és 24 millió Ft a konténerközpont költsége, egyéb járulékos költség 2 millió Ft. Említést tett gondjaikról, hogy az infláció őket is sújtja és telített faoszlopok-

ból komoly beszerzési nehézségeik adódtak, melyet csak importból sikerült leküzdeni. A tervezett építési ütemtől a nehézségek miatti kismérvű lemaradást a szerződéses határidőig még pótolni tudják és a határidőt tartani fogják.

Itt említem meg, hogy az utóbbi időben rendkívül megnövekedtek a lakcímváltozások, melyek a hálózati szerelési munkák ütemét akadályozzák és többnyire termódosítással járnak együtt. Az ütemes munkavégzés érdekében az ápr. 15-e után bejelentett címváltozásokat csak a tervezett szerelések után fogják figyelembe venni, és ebben a körben nem zárható ki a határidő közeledése mellett teljesítés sem, ezért érintett tagjaink szíves türelmét kérem.

Rácz úr elmondta, hogy az új konténerközpontot május 17-én a kisforgalmú, késő délutáni órákban fogják üzembehelyezni a meglévő telefontulajdonosok előzetes értesítése mellett. Mint tudjuk, ez azóta bekövetkezett, a telefonszámok egyidejűleg 52-el kezdődnek lettek. Az új konténerközpont üzembehelyezése után indulhat meg az új igénylők bekötése, amennyiben ennek a lehetősége technikailag is biztosított. Jelenleg (V. 30.án) 106 új bekötés már él, s elkészült a hálózat 90%-a, innentől napi 25-30 bekötésre lehet számítani. A bekötés időpontjáról a szerelők az érdekelteket szóban vagy írásban előzetesen értesítik. Ezért kérem tagjainkat, hogy személyes megkeresésükkel, indokolatlanul ne zaklassák a telefonszerelőket, mert ez munkájukat akadályozza. Az Intéző Bizottság és a hálózatszerelők között napi munkakapcsolat van és valamennyiünk érdeke azt kívánja, hogy az 503 tagunk telefonja június 30-án megszólaljon.

Ennek érdekében tesszük dolgainkat. Többen kifogásolják, hogy a telefonoszlopok elhelyezése esztétikailag rontja az utcaképet, s van aki saját ingatlanának leértékelődését veti szemünkre. Van aki az oszlop elhelyezése miatt környezetvédelmi hatósághoz kíván fordulni feledve mindazt, hogy környezetét rendszeres, időközönként egyszerű fűnyírással teheti szebbé, esztétikusabbá.

Az előzetesen eljuttatott és a helyszínen feltett kérdésekre a válaszadást másik meghívott vendégünk, Búzás Zoltán kezdte meg. Válaszában kitért arra, hogy a taggyűlések időpontjában tagságunkon kívül még további 240 fő telefonigényét tartja nyilván a Távközlési Üzem, újabb fejlesztést azonban a

3 éves fejlesztési programjukban nem szerepel, de az üzleti alapon létrejövő esetleges újabb társulásnak nem lehet akadálya. Új telefonigénylők a Városháza ügyfélszolgálatánál szerezhetik be díjmentes igénylőlapjukat.

Bemutatásra került az új, modern telefonkészülék is melyet tagjaink kapnak, ennek havi alapdíja 270 Ft, ha valakinek saját telefonkészüléke lesz, úgy annak havi díja 250 Ft és a tagot terheli a készülék javítási költsége is. A készülék felszerelésekor a tagok kapcsolási számmal ellátott csekket kapnak, melyen 400 Ft összegű üzembehelyezési költséget kell befizetni. Aki igényli, a bekapcsoláskor kapott nyomtatványon kérheti telefonszámának titkosítását havi 50 Ft-os pótdíjért. Egyéb költségek a másodkészülék költségein kívül nem merülnek fel. A társulás tagjainak díjmentesen fogja rendelkezésre bocsájtani az új mezőberényi telefonkönyvet. Valamennyi társulati tagunk fővonalat kap, ikerállomás nem készül.

A taggyűlés a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság tagjainak és a jegyzőkönyv vezetőjének együttes összegű tiszteletdíjára egyhangúlag 3800 Ft-tal szavazott meg, a hét tagú Intéző Bizottság közel 3 éves munkájának elismeréséül a bizottság részére a felosztható társulati vagyon 3%-át (kb. 43-45 ezer Ft) 4 ellenszavazattal (volt aki az összeget keveselte) megszavazta. A taggyűlés megszavazta, hogy a felosztható tagsági vagyon a befizetés félévétől függően időarányosan kerüljön felosztásra, a visszajáró összeg takarékszövetkezeti kiosztásának költségére 25 Ft/fő díj került jóváhagyásra.

Végezetül köszönetemet fejezem ki magam és munkatársaim nevében a taggyűlés résztvevőinek a társulás munkáját segítő észrevételeikért és javaslataikért.

Oczot János

jegyzőkönyvek

Ha reális értékelésnek nagyon nem is lehet még itt az ideje - mert ehhez egy testület életének első hat hónapja túl kevés -, mérleget azért készíthetünk, mert a hat hónap alatt történt események a statisztika nyelvén már mondanak valamit...

A testületi ülésekről készült jegyzőkönyvek nyilvánosan megtekinthetők - legalábbis a mi önkormányzatunk esetében -, nézzük tehát, mit mondanak a számok a legújabbkori, első igazán demokratikus megválasztott helyi képviselő-testületünk kezdő hat hónapjáról.

Íme: Alkottak eddig 15 rendeletet, 242 határozatot. 2 határozatot időközben módosítottak, mert úgy ítélték meg, hogy azok megvalósításakor nem volt minden teljesen rendben.

A testület összesen 403 esetben szavazott, 4881-szer igenre, 265-ször tartózkodásra, 110-szer ellenszavazatra lendültek a kezek. A legfurcsább szavazási arányuk az volt, amikor 6 igennel, 12 tartózkodással, ellenszavazat nélkül született meg egy határozatuk.

A polgármesteren kívül - nyilván ő kénytelen a legtöbbször megszólalni az üléseken - összesen 793 alkalommal volt a képviselőknek kérdésük, észrevételük, javaslatuk vitatémájuk. A testületen kívüli jelenlévő meghívottak, érdeklődők közül 140 hozzászólást hallgattak meg, ezekre reagálva egy esetben hangzott el kifogás, mert a képviselőtestületbe nem beválasztott egyik párt helyi szervezetének vezetője politikai programbeszédet tartott.

A képviselőtestületi tagok közül legaktívabb hozzászólók eddig Dr. Valentinyi Károly (105), Bálint Imre (102) képviselő urak voltak. Legkevesebbszer Adamik Györgyné képviselő asszony kért szót (2 alkalommal).

Érdekes egyezést mutat a FKGP elnöke, Pauló Pál képviselő úr és az MDF helyi szervezetének "főideológusa" -ként ismert ifj. Bagi József alpolgármester felszólalásainak száma: mindketten 28 alkalommal szólaltak fel. A jegyzőkönyvek szerint minden ülésen jelen voltak: a polgármester, Dr. Valentinyi Károly, Bálint Imre, Wild Róbert, Wagner Márton, Lestyán Ádám, Vécsey Dániel és Madarász Mihály képviselő urak, legtöbbször hiányzott -3 alkalommal- ifj. Dr. Baukó Márton képviselő úr. (Ha nem hiányzott volna egyszer sem talán ő vezethetné az aktivitási listát, hiszen 78 hozzászólásával így is az előkelő 4. helyet foglalja el.)

Egy képviselő -a szavazások szerint legmeggyőzőbb fölényrel megválasztott Wild Róbert úr- lemondott mandátumáról...

A képviselőtestület összejöveteleinek időtartam átlaga: 7 óra 12 perc.

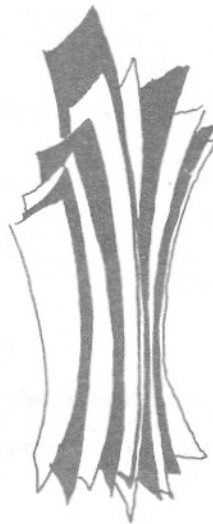
Összességében 9 alkalommal üléseztek, ez 64 órát és 48 percet jelent.

Mivel a képviselők mindegyike tagja valamilyen bizottságnak -ezen ülések átlag időtartama 4 óra 50 perc-, ez is jelentősen időigényes elfoglaltság, főleg annak az öt képviselőnek, akik két bizottságnak is a tagjai. Az ő esetükben a megválasztásuk óta eltelt időben 6-6 bizottsági ülést is számítva 122 óra 48 percet töltöttek el azzal, hogy megpróbálják realizálni a rendszerváltást.

Ezirányú munkájukért közülük fizetést kap a polgármester (ő egyébként a legutóbbi fizetésemelésével sem keres annyit, mint a megválasztása előtti munkahelyén) valamint tiszteletdíjat kapnak az alpolgármesterek.

Ennyi derült ki az eddigi jegyzőkönyvekből. A testületnek -ez köz tudott- sok szurkolója, ellendrukkere van, és szép számmal akadnak közöttünk közömbös "kivárok" is.

Vajon a fenti ismeretek birtokában van-e városunkban egyetlen ember is, aki irigyelné őket?!

Mazsolák ...

egy 100 éves mezőberényi lapból, melyek talán ma is hordoznak számunkra gondolatokat.

Megjelent a Karikacsapás című működvelő zenetársaság által szerkesztett lapban.

1891. augusztus 15-én kiírt cikk Mező-Berény község tanács-ülési jegyzőkönyvéből 69/1891. szám ápril 21.

"A községi főjegyző javaslatba hozza a tanács előtt miszerint tekintettel arra hogy Mező-Berény közönségének nyári szórakozási helye egyáltalában nincsen egy létesítendő népkert alakítására már most intézkedések volnának teendők. Népkert létesítését szépeszti, közegészségügyi, társadalmi tekinteteken kívül különösen erkölcsi szempont javasolja, mert elérnének azon cél hogy nemesebb szórakozást nyújtana mindkét nembeli ifjúságnak a szabadban való foglalkozás és mulatozás és elvonná őket a szokásos vasárnap délutáni korcsmai táncz és tivornyázástól.

Az előterjesztett javaslatot a tanács érdem szerint méltatja, ... igyekszik azt népszerűvé tenni és annak idején mikor annak létesítésre keresztül vihető lesz, kész tervvel fog a képviselő testület elé lépni" Kiadta: M. Braun József főjegyző.

- Tehát ez a ligetünk születésének terve. Legyünk rá büszkék, védjük, ápoljuk, használjuk arra, amire őseink szánták.

- És még egy érdekesség! (Elgondolkodtató. Nemde?)

Milyen évi juttatás járt a jegyzőnek Mezőberényben?

"Anno 1760. Notarius Conventioja. 1. készpénz 38 Ft, Búza köből 6, Tehénhús font 150, Só 75 font, Fagyu font 24, Kordován Csizma pár 2, Bor akó 7, Ser 1 akó, Fa szekér 7, Fűjteni való kóró szekér 17, Bors 1 font, Széna szekér 6, Lencse véka 1, Őszi tavaszi vetés 16 véka."

- Bíróság. (Vigyázat Uraim!)

"1764. die 29. Maji. Sz. Gy. okvetlenül megvervén rútul maga Feleségét s Gyermekeit, Bírák Uraimék az illetlen dologért 30 pácztát adjudicáltak." (megítéltek)

Mazsolázta: Pauló Pálné

FORGALMI REND VÁLTOZÁS

FIGYELEM! A Hajnal utca és a Hősök útja kereszteződésben, valamint a Liget út és a Kölcsey utca kereszteződésében a forgalmi rend megváltozott.

KÉRJÜK FIGYELJÉK A JELZÓTÁBLÁKAT!

Szülohelyem története mindig foglalkoztatott. Elemi iskolás koromban került kezembe Bonyhai Mihály Mezőberényi Monográfiája, nemcsak az ismereteimet, de képzeletem világát is gazdagította. Egyetemi tanulmányaim közben is minden lehetséges forrást felkutatottam e témakörben. Az 1723-ban letelepedett mezőberényi szlovákokkal kapcsolatos ismereteimet szeretném megosztani.

Honnan jöttek?

A családneveik igazítanak el.

Pl. az Ábelovszkiak a Gömör megyei Ábelovból, a Pribovszkiak Pribojból, (magyarul Prébely), a Litavszkiak a Nógrád megyei Litváról, stb. Gazdag ez a névanyag és érdekes adalék ebben pl. a Szugyiczki név története. Az eredeti nevük Lukács volt, de Szügy községből érkeztek, így közösség által elfogadott nevük Szugyiczki lett. Az eredeti név csak ragadványként maradt meg. Gyermekekoromban a közeli rokon Szugyiczkiakat Lukácsként is neveztük. A Zólyom megyei Babináról (magyarul Bábaszék) érkezettek a Babinszki nevet kapták. Az idős Pilisi bácsitól (Vésztfői út) hallottam, hogy Berénybe tartó szlovák csoport Pilisen több hónapig pihent. Akik ott csatlakoztak hozzájuk, a Pilisi nevet kapták. Eredeti nevüket a közösség hamar elfelejtette. Két alkalommal is átutaztam a Közép-Szlovákiai Zuberec helységein. Nyilvánvaló e helynév és a berényi Zuberec család neve közti kapcsolat. Megtaláljuk Nyugat-Szlovákiában Plavec kisvárost, valószínűleg innen származnak a nálunk nagyszámúban élő Plavec nevűek ősei, bár e név tulajdonságot is jelent (plavat=úszni, plavec=úszó). A magyarnevű szlovákjaink nevei is segítenek a származási hely keresésében, pl. Legédszki, Zolnai, Ürményi, Rimai, Zilai.

A fentieket igazolja a Fabók Ferentől hallott információ: a családnévekből kikövetkeztethető helységek az egyházi iratokban évtizedekig előfordulnak. Sok menyasszony érkezett az eredeti falvakból Berénybe. Az ottani egyházak, templomok részére még 50-60 év múltán is gyűjtöttek nálunk. A rokoni kapcsolatokat tehát sokáig fenn tartották.

Meg kell jegyeznünk, hogy ebben az időben a nevek jelentősége nagyon csekély volt. Mint szokott jobbágyok, nevüket szívesen változtatták, cserélték. Így vált jelentősé a származási hely, ahonnan az illető jött.

Mit gondoljunk a szlovák családok magyar nevére?

A 23 szlovák család vezetője Madarász András kisnemes volt. Bonyhai szerint nemesi volta segítette a vándorlásuk közben a különböző vidékekről összeszedett emberek védelmében. 1742-ben a szlovák egy-

Múltunk

ház anyakönyvében már 58 név található. Több mint fele magyar. Nagyrészüket ma is megmaradt pl. Hegedűs, Eczethi, Balázs stb. Madarászszemélye is arra utal, hogy őseink valamikor magyarok voltak. Hogyan váltak szlovákká?

A másfélszázados török hódoltság következményeként nagyon sok pest-megyei és dunántúli magyar család a Habsburgok fennhatósága alatt lévő, a török zaklatásoktól mentes Felvidékre költözött. A hódoltság megszűnése után a gazdagabb lehetőségeket ígérő felhívások ezeket a családokat, ill. leszármazottait ragadták meg és útrakeltek. Evangélikusok voltak, életük szabályozója, az istentiszteletük nyelve a szlovák volt. Tanítójuk, lelkészük hatására a szlovák nyelv kerekedett felül már elindulásuk előtt a korábbi lakóhelyükön. Nem felejtették el azonban a magyar nyelvet sem, a Berénybe települő magyar családokkal történő érintkezést ez erősítette. Az egyházi iratok ebben kevésbé igazítanak el, mivel azokat (az anyakönyveket is) latinul vezették. A nevek formája azonban árulkodik. Az István nevet több esetben Istóknak, az Ilonát Iluskának jegyzik, ez a becézési mód pedig magyaros. Kovács Mária születési bejegyzésénél a keresztnév neve "Csikós Jancsi". A magyar névformát mutatja a családnév-utónév szerkezet "Sepultus est Ürményi János (1735 márc.12.)" Eltemettetett Ürményi János. Tudjuk, hogy szlovákkul ezt Ján Ürményi formában és sorrendben kellett volna írni.

Elkezdődött a magyar nevek szlovákosítása. Kakas György leányát Dórárt 1735-ben még Kakas családnévvel jegyzik. Két évvel később születő fiút már Kohutnak, ami a kakas egyszerű szlovák fordítása. Ugyanebben az évben Hegedűs Mátyást Hudec, majd Hugyecsként írják és hamar eltűntek a Fazekasok, Lovászok, új nevük természetesen Hrnocsjarik, Konyár.

Az egyház kohéziós ereje rendkívül erős volt. A Sárrét színmagyar községeiből számos család települt Berénybe az ott megélt katolizációs törekvések, kényszerek elől menekülve. Befogadták őket és a második generáció már szlovák lett. Csak kuriózumként említem, hogy az 1947. évi Csehszlovák-Magyar lakosságcsere egyezmény alapján Gútára települt berényi szlovákok Velki János vezetésével mentek el. Fabók Ferenc megnézte a Velki család anyakönyvi bejegyzéseit visszamenőleg. Kiderült, hogy Okányból települtek át a XVIII. században és őseik a Nagy családnévet viselték. Nem kisebb dologról van itt szó,

mint magyarok vagy félig még magyarok egy csoportjának elszlovákosodásáról a nagy magyar Alföld közepén. Ennek egyetlen oka volt: a szlovák evangélikus lelkész akarat, ill. hite az egyház szervező, vezető szerepében, ill. az ehhez szükséges egységes nyelvben, az adott kor műveltségi és kommunikációs viszonyai között. Ma erről beszélni, publikálni rendkívül kényes dolog. Egy hosszabb írást a História című történelmi szaklap közlésre elfogadta, majd államközi érdekekre tekintettel visszaadta. Glatz Ferenc főszerkesztő szerint a feltevésünk logikájából kiindulva minden magyar nemzetiség valószínűsége identitása (nemzetazonossága) vitathatóvá válik, ill. északi szomszédaink a magyarországi szlovákság etnikai eredetének vizsgálatát nem tartanák barátságos lépésnek.

A letelepedés nehézségei:

Mezőberény földje vízenyős, mocsaras, nádas volt. Az uradalom által ígért fa csak lassan érkezett. Először az iskola fölé került tető majd a hozzáragasztott templomra. A családi házak sokáig csak a földkunyhót, illetőleg földbevájt kisházat jelentették. Lóval jól megjáratták, megtiporták a sarat és a veremként indult házat azzal magasztották. Markovics Mátyás szarvasi pap szerint még 1748-ban is ... többen .. meg kell elégedjenek föld alatti házacskákkal, de látni nádból épített parasztházikókat és tinóistállókat, melyek nádfalainak oldalai ... pelyvával kikevert sárból vannak.

Azonban egy 1784-ben írt útleírás szerint Berény "Alacsony, de kivált a németseggnek, némely magyaroknak és földalattinak is szép rendben vett, díszes házaik vannak, úgyhogy majd nem is találkozik a vármegyében ennél szebb és rendezettebb helységgel".

A század végén a ladányi uradalom (amelyhez tartozott Mezőberény is) előírja:

- minden ház egyenes sorba legyen építve és 3 ölon alúl a szélessége ne legyen
- a falnak magassága egy és fél ölon legyen
- az utcára minden embör 2 ablakot hagyjon a földszintül véve 4 suknyira
- az udvarnak kerítése környöskörül élő koronafákkal legyen beültetve.

A kezdetektől számítva óriási fejlődést jelent: 1801-től a község (elsőként a megyében) kulturmérnököt alkalmaz. Pályázat útján ifj. Tessedik Sámuel szerződtetik. Szülőfalunkban ettől az időtől kezdve beszélhetünk a várossá válás szándékával.

Dr.Pásztor György

Mariska néni akár esküvel is megerősítené, hogy az elmúlt negyven év legnagyobb bűne a közvélemény szerepének átértékelése volt.

- Valamikor, menekülhetett az az ember, akit szájára vett a falu, fiam! Rendetlenség volt a portádon, vagy rendetlenkedett a fiad az iskolában? Megpróbáltál becsapni valakit? Nohiszen, csak az kellett volna! Kibeszéltek a népek, oszt neked befellegzett. Most meg? Mindenki azt beszéli, hogy a közvéleménynek ilyen, meg olyan nagy szerepe van. Érvényesül a közösek véleménye...

A város elismerten legszebb épületében valaki, (vagy valakik) hónapok óta intézi(k) el kis és nagy dolgát (dolgaikat) a lift mellett. Fényes nappal. A lakók közvéleménye szerint ez határozottan visszatartó dolog, gusztustalan, ráadásul bűdös is. És egyszerűen pofátlanság, hogy a közös képviselők nem tesznek semmit ez ügyben. A takarító meg felveszi a nagy pénzt, és minden este mégis derékmagasságban össze van pisilve a fal... A lift meg belül tele van köpködé.

Állítólag vannak olyan lakók, akik éppen az elkövetés ideje alatt mentek fel a lépcsőn, de sem saját nevüket, sem az elkövető személyleírását nem hajlandók megadni.

... - A másik nagy hiba az -fűzi tovább diadalmasan Mariska néni, merthogy nincs senkinek megfelelő érve a vitában-, hogy elhitették velünk, hogy milyen nagy szerepe van az iskolának a nevelésben. Mehettek a nők dolgozni, mert otthon nincs rájuk semmi szükség, - majd a bölcsőde, óvoda, iskola. Mert ott okos emberek kezében van a gyerek.

- Dehát az emancipáció - vetném közbe, de kiderül, hogy ebben a témában sem lehetek vitapartner. - A piszkos fenét, fiam, azt! - villan Mariska néni szeme. - Éhen döglött volna a család, ha az asszonyok nem az emancipáltságot választották volna!

Egyszerűen megható számomra az a mód, ahogyan Czinkóczi Gyuri bácsi és Kolozsi Gyuszi bácsi a volt Polgári Iskoláról beszél. Szinte tapintható a tanárok és az intézmény iránt ma is érzett tiszteletük.

- Testi fenyítés? - emlékezik Czinkóczi Gyuri bácsi. Persze, hogy volt fiam. Azt mondhatom, hogy hál' Istennek, volt. Egyetlen egyszer sem bántottak bennünket igazságtalanul. Fegyelem viszont volt. Ha valaki káromlani készült az életre, annak fegyvellem, önfegyelemzettséggel kell rendelkeznie. Mi azért jártunk oda, hogy a tudást, a fegyelmet megtanuljuk. A mi szüleink-

nek -nagyon helyesen- erre volt igényük. Aztán aki elvégezte az iskolát, ment vissza földet művelni, vagy iparcsnak, ki-ki oda, ahonnan elindult. Akkor több generációs foglalkozásuk voltak a családok. Aki beiratkozott, nem feltétlenül továbbtanulási céllal járt a polgáriba. Mi valóban az élettel akarunk lépést tartani.

A rögtönzött töredék osztálytalálkozón egymás szavaira bólogató volt diákok szinte elem vetítik a képet az iskola eredményes sport- és kulturális életéről, egy olyan időből, amikor dicsőség volt még iskolába járni.

- Az iskolában, utcán, otthon, mindenütt úgy viselkedtünk - emlékezik vissza Kolozsi Gyuszi bácsi -, hogy minimum rosszallást ne váltunk ki senkiből. Az igazi érzés persze akkor jött el, ha elismerően néztek ránk: "ezek a POLGÁRI-ba járnak!"

KÖRTÜNETEK

- Nyugodtan írja ki a nevem, én nem félek, mert igazam van - mondja a kéttannyelvűre járó gimnazista, de én még arra is ügyelek, hogy az se derüljön ki: fiú-e vagy lány az illető, hiszen annyiszor tapasztaltam már, hogy "mit lehessen tudni?" Igenis becsaptak bennünket is, meg a szüleinket is. Tavaly azt ígérték, hogy emelt szintű érettségink egyben felvételi vizsga is lesz. Természetesen nagyon örülök annak, hogy tudok majd egy idegen nyelvet, de az egyetemi felvételi vizsgán én a nyelvtudásomnak nem sok hasznát veszem majd. Persze nem félek a dupla megmérettetéstől, viszont ne csodálkozzon senki azon, hogy én nem fogom elhinni ezután az ígéretéseket. Egyébként pedig legszívesebben máris elmennék egy másik gimibe, ahol kevesebb energiával, ám eredményesebben készülhetnék a felvételire...

Karcsi arról beszél, hogy ő a napközis étkeztetésért jóval többet fizet -sokkal többet is dolgozik- mint más szülők. Nem érti, hogyan lehetséges ez, hiszen a fia ugyanazt az ételt eszi meg, vagy hagyja ott a tányéron, mint a többiek. Azt sem igazán érti, hogy a betegség miatti napközis étkezésen való távolmaradás esetében elvész a befizetési összege, pedig az ételt nem ette meg egyik családtagja sem.

Számba úgy néz ki a dolog, hogy az ő fizetéséből (is) tartják el a kevesebb kereseti kimutatást felmutató szülők gyerekeit. A nyilvánvaló igazságtalanság ellen csak úgy védekezhettek, ha kiíratná a gyereket a napköziből...

Ferike szülei évtizedek óta becsü-

letesen dolgoznak, és messze a létminimum alatt élnek. Ennek ellenére fizetnek természetesen jövedelemadót, mert ugye a létminimumot kiszámítók székháza oly messze van a jövedelemadót kivétők centrumától, hogy a köztük megvalósítandó információs összeköttetés jelenleg még nem kivitelezhető. Nagy szerencséje Ferikének, hogy nagymamája remekül főz, és még rezsi-költséget sem fog felszámítani.

Karaba György is azzal főz -természetesen- amije van.

- Neked ecseteljem, hogy az eredményes munkához hány fő státuszára lenne szükség? - vág bele a közepébe -.

-Főlősleges.Magas kvalifikáltságom elnyerése időszakában államvizsgáztam az adatokból -mondom a leckét -. Az optimális létszám 14 -17 fő részére 1 nevelőtanár.

- Ha mi határozhatnánk meg a lét számot, nem itt tartanánk. Nálunk 60 diákra jut egy nevelő. Meséljem el, hogy ez még a felügyeletre is kevés?

- Igen, igen. Az intézménynek, bármilyen szép és technikailag felszerelt is, "élő" erőre is szüksége lenne.

- Kapsz egy meghatározott költségvetést, s az ember, aki más vonalon dolgozik, összecsapja a kezét az elismeréstől, meg az irigységtől, de te, akinek meg kellene oldani a feladatot, tudod, hogy az semmire sem elég.

- Van-e valamilyen "lavírozási" lehetőség?

- Tudod, én óriási eredménynek könyvelem el, hogy ma már a diákok lelki életével is foglalkozhatunk. Végre bejárhatnak a lelkesek is, és pszichológust is foglalkoztathatunk. De ez még mindig kevés, nagyon kevés...

Az áldott emlékü Hentz-testvérpár idejéből van fogalmam az ideális tanár-diák viszonyról, s valami hasonló eseményben van részem, ahogy tanár úr szavait hallgatják Czinkóczi, Kolozsi diákok.

- A POLGÁRI költségvetése állami támogatástól és a diákok tandíjából tevődött össze. Mindenre volt pénzünk. Fenntartási, működési gondok nem voltak. A tanárok fizetése olyan volt, hogy abból gond nélkül meg lehetett élni. Én a családból egyedül dolgoztam. Mivel a mai szociális intézkedéseket szegényteljes alamizsnának tartom számon, elmondom, hogy amikor meg-nősültem, azonnal akkora keresetkiegészítést kaptam, hogy abból megélhettünk ketten. Mindkét gyermekünk születésekor olyan állami ellátásban volt részünk, hogy gondjaink nem lehettek... A mostani családipótlékot, meg a többi segélyt én nem is minősítem. Szegény.... szegény.

folyt.köv. 9. old.

Mariska néni izeg-mozog, mert a párjának már jönni kéne a napszámból, mert a nyugdíj semmire sem elég.

- Néha imádkozom, fiam, hogy a lányom munkanélküli legyen, mert messze lakik, és már az útiköltséget se bírja... Akkor hazajönne végleg, mert itt van ez a porta, oszt ha nem tartjuk rendben, mert nem bírjuk már, szájára vesz majd a falu, vagy mi a fene: város.

Tudod, jót neveltünk a párommal a múltkor! Olvasta valahol, hogy van egy néger törzs, ahol felküldik a fiatalok az öregeket a fára, oszt utána jól megrázzák a fát. Ha leesik az öreg, akkor: annyi. Ha kibírja: élhet még...

Nos, aszondta a párom, hogy tisztességesebb lenne már egy ilyen fát beásni a főtérre...

Mariska néni most első ízben nem néz a szemembe, hát gyorsan elbúcsúszom tőle, mert nem akarok tanúja lenni annak, hogy könnycsepp gyűlik a szeme sarkában

-th-

Viribus unitis

Az I. Állatorvosi Kongresszusról.

Budapest. 1991.május 10-11.

Abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy az I.Állatorvos Kongresszuson Mezőberény, Békés, Köröstarcsa és Csárdaszállás területén dolgozó állatorvosokat küldöttként képviselhettem.

Bizalmukat ezúton is köszönöm és a Kongresszuson kifejtett véleményemmel, munkámmal remélem megszolgáltam azt.

Megnyitó előadást Dr.Gergátz Elemér, földművelésügyi miniszter tartott Az állategészségügy jövője címmel. Az állatorvos helye, szerepe,

Az állatorvos helye, szerepe, feladatai a megváltozott politikai, társadalmi és gazdasági környezetben címmel.

Kifejtette, hogy az átalakulás során az állami feladatokat lényegesen kevesebb állatorvos fogja ellátni, míg a gyógyító-szolgáltató tevékenységet már a közeljövőben magánállatorvosok végzik. Természetesen ez utóbbiak is megbízhatók hatóság feladatokkal, de ezért az államtól külön díjazás jár. Az állatállomány fertőző betegségektől való megóvása érdekében bizonyos területi elvnek érvényesülnie kell. Ugyanakkor szükséges biztosítani a tulajdonosoknak a szabad állatorvos vá-

lasztás jogát. A járványvédelem és az élelmiszerellenőrzés továbbra is a minisztérium irányítása alatt maradna.

Más minisztériumok képviseletében megszólaló államtitkárok a saját területük és az állategészségügy kapcsolatát elemezték. A jelenlegi helyzetben igen érdekes volt az állati termékek export lehetőségével foglalkozó Dr.Major István előadása.

Szerinte az egységes Ny-Európa-hoz való társulási kapcsolatunk az öszszel létrejöhet. Ekkor a sertés és baromfi termékeink oda bejuthatnak. A szarvasmarhára szerinte nem lesznek vevők, csak a legjobb húsfélékre.

Dr.Mayer Zoltán az újja szervezett tisztiorvosi rendszert javasolta követésre méltónak. Szoros együttműködést javasolt az állati veszettség (róka) felszámolásában.

Dr.Simor Ferenc az Állategészségügyi- és Élelmiszerhigiéniai főosztály vezetője a megváltozott tulajdonviszonyok miatt sürgetőnek tartja az állategészségügy új törvénnyel való szabályozását. A nagyüzemek jelentősége egyre csökken, míg a magántulajdonra épülő farmgazdaságok súlya nő. Ezért az állami (hatósági) feladatok elkülönítendő a szolgáltatásoktól. Biztosítani kell a szektorsemlegességet, a marhalevél visszaállításának rendszerét, az érdekvédelmet és a szankciókat. Mindezeknek a jogszabályoknak a megalkotásához az I. Állatorvos Kongresszus állásfoglalása elengedhetetlen.

Dr.Frenyó V. András rektor az oktatás és továbbképzés jelenlegi nehézségeiről beszélt.

Az Állatorvos Képviselőcsoport nevében Dr.Fodor András (SZDSZ) szólt hozzá. A nyílt táppsal többször megszakított előadásában a Földművelési Hivatalhoz való tartozás és a költségvetési elvonás ellen emelt szót. Véleménye szerint a Kamarának kellene ellátni a szakmai irányítást. Szerinte az is elképzelhető, hogy a kar közvetlenül a Miniszterelnöki Hivatalhoz tartozzon.

Dr.Nádas András a Magyar Állatorvosi Kamarák Szövetségének elnöke közjogi jogosítványokat követelt a Kamaráknak; szakmai, jogalkotói jogkört, valamint az egyes területek állatorvosigényének megállapítását és a gyakorlati idő megkövetelését.

A különböző véleményeket is tükröző plenáris ülés után 4 szekcióban folytatódott a tanácskozás. Én a II.(Magánállatorvoslás, magánrendelők-állatkórházak.) III.(Állatgyógyászatban használt készítmények forgalmazása) szekció vitájában vettem részt. A több órán át tartó, részletekre kiterjedő kemény vitában végül minden szekcióban sikerült kidolgozni olyan anyagot, ame-

lyet a másnapi plenáris ülés elé vihattunk. Saját módosító indítványaimmal az állatorvosok és az állattartók érdekében az engedélyek kiadásához a magas szakmai szint megkövetelését, az érdekvédelmet és a szabad állatorvos választást kívántam elérni. A szekció által elfogadott anyag ezt tükrözi is. A fárasztó napi munka kellemes befejező eseménye volt a Miniszter Úr fogadása, amelyet a küldöttek tiszteletére adott.

Másnap reggel ismét plenáris ülést tartottunk. Ekkor a szekciók által benyújtott anyag szövegmódosító vitája folyt. Az általam benyújtott módosítást a Kongresszus 165:61 arányban elfogadta. Az I. szekció javaslatot dolgozott ki az új Állategészségügyi Törvény alapelveiről.

A II. szekció rögzítette a gyógyító-szolgáltató tevékenységet, szellemi szabadfoglalkozású magánállatorvosok működését. Leszögezte, hogy ilyen jogosítvány csak megfelelő szakmai gyakorlattal, felszereléssel-rendelővel és kamarai tagsággal rendelkező állatorvosnak adható ki. Az állattartót megilleti a szabad állatorvos választás joga a gyógykezelés során. Az állami feladatok elvégzésekor a magánállatorvost költség és díjtérítés illeti meg.

A III. szekció leszögezte, hogy az állatgyógyászati készítmények törzskönyvezése, előállítás és forgalmazása során az EGK-országok követelménye szerint kell eljárni. Állatgyógyászati anyag alkalmazása, a tulajdonviszonytól függetlenül, kizárólag állatorvosi tevékenységen keresztül való-sulhat meg.

A IV. szekció az oktatás jövőbeni feladataival foglalkozott. A határozat szerint szabályozni kell a végzett hallgatók számát, javasolják az un. cselédkönyves időszak bevezetését. Nagyon fontos a klinikai tárgyak képzésének fokozása, az élelmiszerhigiénia és a környezetvédelem oktatása.

Dr. Gergátz Elemér földművelésügyi miniszter zárszavában nagyra értékelte a Kongresszus szakmai munkáját. Úgy ítélte meg, hogy az elfogadott anyag jó alapot szolgáltat a törvényalkotásnak. Az átalakulással kapcsolatban pedig kifejtette, hogy a mostani kolhoz jellegű téteseknek meg kell szűnniük. A szabad magántulajdonnal rendelkező farmerek, ha úgy gondolják, majd találnak maguknak - számukra kedvezőbb szövetkezeti formát, ahol az állatorvosnak is lesz teendője.

Az I.Állatorvos Kongresszus a Szózat dallamával ért véget.

Dr.Kis János
klinikus szakállatorvos

NYÍLT LEVÉL

A diáktalálkozó résztvevőinek szándékában állt, hogy a minisztérium képviselőivel együtt a kéttannyelvű gimnáziumok jövőjét egyértelműen tisztázzák.

Mivel a minisztérium meghívott tisztviselői nem érkeztek meg a rendezvényre így a jelenlévők közös gondolataikról, nyílt levelet fogalmaztak meg, amit Andrásfalvy Bertalan művelődésügyi miniszterhez címeztek. E levélből idézünk néhány részletet:

Tisztelt Miniszter Úr!

... Szilárd meggyőződésünk - s bízunk benne, hogy osztja véleményünket -, hogy Magyarország felemelkedése kulturális felemelkedésünkön áll vagy bukik. Ahhoz, hogy a fejlett Európába integrálódhassunk - mindenekelőtt szót kell értenünk Európával...

... Nyelvek ismerete nélkül minden jó szándék ellenére magunkra maradunk, falat építünk magunk köré tudatlanságból, gőgből, nemzeti korlátoltságból....

... Aggodalommal - és nem tagadjuk türelmetlenül érzékeljük, hogy a kéttannyelvű iskolákat elindították, de nem tudják mit kezdjenek velük. Éppen ezért az alábbi kérdésekben kérünk - hogy parlamenti stílusban fogalmazzunk - sürgősségi tárgyalást és döntést:

1. Aggasztó az a tanácstalanság, bizonytalanság, döntésképtelenség, amely lehetetlenné teszi, hogy a kéttannyelvű iskolák beépüljenek a magyar iskolarendszerbe, szervesen és preferáltan kapcsolódjanak az egyetemekhez és főiskolákhoz, s a nemzetközi követelményekhez...

... Az ígéretek teljesítésének elmaradása kikezdi hitünket és önbizalmunkat, felmorzsolja szorgalmunkat és munkakedvünket. Éppen ezért határozottan kérjük, hogy számolják fel a bizonytalanságot: dolgozzon ki a minisztérium minden érdekelte számára elfogadható és teljesíthető koncepciót a kéttannyelvű iskolatípus további működésére, jövőbeli státuszának megszilárdítására. Mi hiszünk az iskolatípus jövőjében, de világos jövőkép nélkül nem lehet értelmesen dolgozni.

2. A legfontosabb és nélkülözhetetlen feltételnek tartjuk, hogy a minisztérium továbbra is államközi szerződésekkel garانتálja a német-magyar nyelvű iskolák tevékenységének első számú feltételét, a német tanárok biztosítását.

... A német nyelven oktatótártyak és a magyar tantervi követelmények egyeztetése is megkerülhetetlen teendő. A német tanárok egy-

séges és központi előkészítése nélkül, szaktárgyi koncepciók hiányában olyan hátránnyal érkezünk az egyetemi, főiskolai felvételekhez, amelyet nem kompenzál megszerzett nyelvtudásunk...

3. Megoldatlannak tartjuk a német nyelvtudás társadalmi, oktatási, továbbtanulási elismerését is...

... Ezért kérjük, hogy a minisztérium tájékoztassa az egyetemeket és főiskolákat a kéttannyelvű gimnáziumokban folyó képzés értelméről, lényegéről és tartalmáról. Véleményünk szerint fel kell gyorsítani a nemzetközileg elfogadott és érvényes érettségi vizsgákra való áttérés folyamatát...

... Kéréseink összegzésére azért választottuk a nyílt levél formát, mert néha azt érezzük, hogy a felnőtt társadalom kedvelt játéka a múlt, a mi játékunk azonban a jövő. Megértjük, hogy a múltat is tisztázni kell, Önöknek azonban már van legalább múltjuk, de nekünk még nincs jövőnk. Kérjük, hogy forduljanak nagyobb bizalommal, támogatottsággal a fiatalabb nemzedék felé, hogy nekünk soha többé nem kelljen kárpótlásért fordulni - majd évtizedek múltán - az elvesztetett éveket, a derékbatört pályáért, a munkanélküliség rémével való eredménytelen küzdelemért.

FEST-IVÁL

A német kéttannyelvű gimnáziumok országos találkozási mintegy 400 diák érkezett Miskolcra, Nagykállóra, Mosonmagyaróvárról, Budapestre, Győrről.

Péntek: megérkezés, nyitóünnepség, Hevesi Imre gitáros koncertje, éjszakai túra.

Második nap (szombat): tapasztalatcsere, vitafórum a délelőtti folyamán, délután pedig sportrendezvények, filmvetítés, a résztvevő iskolák előadásai, majd Földes László (Hobo-est) a Művelődési Központban.

Vasárnap: grafológiai előadás, táncház, festészet és végül a "könnyes" búcsúzás.

Ez volt a hétvégi "Fest-ivál" dióhéjban. S, hogy a programok mellett még mi minden volt, azt külön-külön a résztvevőktől kellene megkérdezni. Az biztos, hogy felejthetetlen 3nap emléke maradt meg bennünk. Reméljük, mindezzel nem ért véget. Hagyományindító kezdeményezésünk folytatókra talál, s jövőre már az említett városok egyikében leszünk "festívalosok".

Itt szeretnénk még köszönetet mondani a Polgármesteri hivatalnak, s azoknak a mezőberényi ill. megyei üzemeknek, vállalatoknak (Műszaki Szövetkezet, OTP, Berény KFT, BHK-GMK Papírbolt, Hungária Biztosító, Békés Tourist, Pannonliver, Universal Áruház, Centrum Áruház, Békéscsabi Barnevál, Koli-büfé, Dreher

söröző, Kontur Moziüzemi Vállalat, Faipari Szövetkezet, Horgászbolt, PATEX), melyek anyagi támogatása óriási segítség volt a "Fest-ival" megrendezésében.

A programnak vége, a diákok elutaztak. Már csak az emlékek élnek, s egy üzenet, amelyet a nagytakarítás-kor találtunk a kollégium egyik termében, s amely, úgy éreztük, nemcsak nekünk, hanem mindenkinek szól: "Drága Berényiek! Még egyszer szeretnénk megköszönni ezt a fantasztikus két napot. Öröm volt itt lenni öröm volt érezni, hogy vannak még "JÓ FEJEK".

Egyszóval: DANKE... Mosonmagyaróvár Kossuth Lajos Gimnázium."

Versenyek - eredmények

Egyeseket elkésérít egy kudarc, másokat viszont további erőfeszítésekre buzdít. Úgy gondolom, valahol mindenkiben benne él a bizonyítás, az önkipróbálásnak a vágya. Így vannak ezzel a középsikolások diákok is. Ezt a célt szolgálják a versenyek, ill. azok a rendezvények, amelyek megyei, ill. országos színűek. Egy verseny, egy rendezvény csak akkor ösztönző hatású, ha bizonyos fokozatain sikerélményhez jut a diák, ha kivívja társainak, tanárainak, esetleg a közvéleménynek is az elismerését. Minden fajta megmérettetés kontroll diáknak, tanárnak egyaránt.

A gimnázium tanulói ebben a tanévben szép számmal vállalták ezeket a próbákat. Az iskolai tantárgyi versenyeket követték a megyei ill. országos fordulók. A versenyek előtt együtt izgult a diák és a felkészítő tanár. Együtt értékelték a feladatokat, együtt készültek a következő akadályvételre.

Összességében tanulóink szép eredményeket értek el. Az Országos Tanulmányi Verseny 7. helyezettje magyarból Hunyadi Szilvia (3.b.) Ez az eredmény a magyar egyetemi felvételi alól mentesíti. A Győrben megrendezett országos Irinyi János Kémia versenyen Klement Éva (1.c.) 11., Kanó Izabella (2.c.) 23. helyezést ért el. Ugyanezen a verseny megyei fordulóján, Békéscsabán, 13 tanuló képviselte iskolánkat. Az országos tanulmányi versenyek megyei fordulóján biológiából Kreisz Ági (4.a.), kémiából Szabó Andrea (3.c.) vett részt, a "Mikola" fizika versenyen 4 tanuló, a három megye szervezésében rendezett "Budo" fizika versenyen 2 tanuló indult, mint az iskolai házi versenyek győztesei.

Az országos kulturális rendezvények sorozatába is egyre szélesebb körben kapcsolódnak be tehetséges diákjaink. Fehérgyarmaton a Petőfi iskolák találkozási rendezett tanulmányi vetélkedőn csapatunk első helyezett lett. A Szép Magyar Befolyt.köv. 11. old.

széd országos versenyére a megyei 1. helyezést elért tanulónk, Musza István jutott be, s méltóképpen képviselte iskolánkat a mezőny első felében. Az EÖV-n Ignác Mihály (3.a.) versmondásért aranyplakettet, a zsűri különdíját kapta, ugyancsak ezen a rendezvényen színjátszó csoportunk 3. helyet szerzett. A versenyek egy részét a Pedagógiai Intézetek szervezték. Napjainkban ezek átszervezés alatt állnak. Sajnos, elképzelhető, hogy ezután nem lesz sem értelmi szerző, sem anyagiakat finanszírozó intézete ezeknek az értékes, nagy tömegeket megmozgató rendezvénysorozatoknak a lebonyolítására. A közeljövőben mindegyikre dönteni kellene ki mit vállal, és milyen szinten. Ne hagyjuk értékes fiataljainkat elszűrni.

Székely Erzsébet

Városunk középiskolai kollégiumának Aulája szinte kínálja magát művészeti rendezvények lebonyolítására.

Ennek "próbája" volt a Karácsonyi Koncert még az elmúlt év végén, mely igazi élményt nyújtott, egyben bizonyította, hogy a terem mind akusztikailag, mind rendezői szempontok szerint alkalmas ünnepi hangversenyek lebonyolítására.

Ilyen előzmények után került sor 1991. május 27-én, hétfőn este arra a nagyszabású programra, melynek keretében először Slezák Lajos békéscsabai pedagógus-festőművész kiállítása nyílt meg, majd megszólalt Pergolesi: Stabat Mater c. műve.

A kiállítást Sass Ervin újságíró nyitotta meg, méltatva a békéscsabai festő munkásságát, kiemelve elsősorban képeinek gazdag szín és gondolatvilágát.

Az ezt követő koncerten ismét megszólalt Kollégiumunk mintegy 40 fős női kórusa, melyet Törzsök Attila eleki pedagógus karmester készített fel mintegy fél éves kemény próbasorozattal. A mű a békéscsabai Vonózenekar és az eleki Gyermek- és Női Kar közreműködésével vált nagyon szép zenei élménnyé.

A kiállítást és a koncertet követő megbeszélésen a közreműködők egyetértettek abban, hogy a megkezdett munkát folytatni kell annak érdekében, hogy diákjaink esztétikai kultúrája még magasabb szintű legyen. Ezért elhatároztuk, hogy félévente egy alkalommal lehetőséget nyújtunk művészek számára az aulánkban történő bemutatkozásra.

E programokra városunk minden, a művészetek iránt érdeklődő polgárát szeretettel várjuk.

Dr. Karaba György
kollégiumvezető

VARÁZSLAT

Most, amikor annyi rossz, annyi keserűség, annyi félelmetes durvaság, közömbös cinizmus éri az embert - most mégis egyszerűen varázsütésként bebizonyosodott, hogy van emberség az emberben, van örömet, megnyugvást adó szépség is. Van! És ezt valóban varázslatnak, mesének lehet mondani, mert nem a haszon, nem a pénz játszott szerepet, hanem az embertől ingyen kapott muzsika.

Május hideg, zord napját nap-sugarassá tették 24.-én a békési zeneiskolások. Gyerekek, akik a zenetanulás örömeit hozzánk is elhozták. Szívet melengető volt az izgalomtól kipirult trombitások, hegedűsök, fuvalások, fúvolyások játéka; az énekes kislányok könnyedséggel, tisztasággal áradó triója; a tehetséges - már szinte művészi fokon játszó zongorista és hegedűs játéka. Mindezt kedves, házias muzsikálással tette Fejes Antalné tanárnő csevegése a gyerekekkel, a közönséget is belevonva. Köszönjük mindezt Neki és férjének - az iskola igazgatójának -, Fejes Antalnak. Reméljük ezzel indíttatást, kedvet adva a mi gyerekeinknek; és nem utolsó sorban az illetékeseknek, hogy milyen örömet jelenthet gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt a muzsikálás.

A másik varázslat pedig 27.-én ért bennünket.

Találkoztunk két művészeti ág, a festészet és a zene.

A kettő nem csak kiegészítette, de teljessé is tette egymást. Slezák Lajos békéscsabai festőművész képeinek tartalma és színei líraiságával, drámaiságával ölelkezett Pergolesi: Stabat Mater című művel, melyről csak az elfogódottság legfelső fokán lehet beszélni.

Hiszen, először is a 12 tételből álló művet megtanulni és majdnem profi módon előadni egy gyermek - és női karnak csak dicsőségére válik. Ez a mű a golgotai események legszívbemarkolóbb, emberileg legmegközelíthetőbb mozzanata: Mária, Jézus keresztjének tövében áll, s tanúja egyszülött fia kínhalálának. Az anyai fájdalomnak, de ugyanakkor a reménynek a hangjai azok, amelyek Pergolesi művében a kórus, a szólisták énekében megtestesül.

Ezt az élményt szinte szavakba sem lehet önteni.

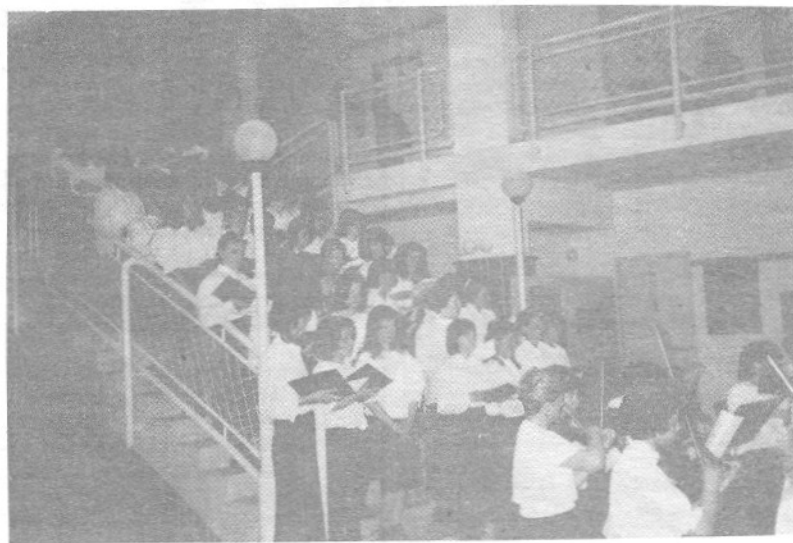
Engedtetsek meg ez a magas hőfokú elismerés annak, aki maga is énekelte valamikor ezt a művet. Olyan jó lenne, ha többször is lehetne részünk ilyen gyönyörűségben!

A legnagyobb elismerés illeti mindezt a festőművészt, az eleki és mezőberényi kórustagokat, Balatoni Éva és Pál Olga énekesnőket, a békéscsabai vonósokat és nem utolsó sorban a fáradhatatlan, lelkes, tehetséges karmestert; Törzsök Attilát.

Köszönjük, hogy mindennek kezdeményezői és helyet adói voltak - reméljük máskor is lesznek - a gimnázium diákokthoz vezetői és tanulóit.

Pauló Pálné

KIÁLLÍTÁS – KONCERT

A piaci csarnokban kialakítható üzletek megvalósítását társberuházóként javasolta a képviselőtestület. A használati jog 5 évig térítésmentesen illeti meg a társberuházót, utána a használati jogért térítési díjat kell fizetni.

A vágóhíd használati díjának újra szabályozására került sor. A használati díj emelését a megnövekedett költségek tették szükségessé.

A Kunfi utcán, annak jobb oldalán 8 telek kialakítására került sor, a korábbi vízláda helyén. A 6 laposabb telek ára 300 Ft/m², a 2 értékesebb teleké 500 Ft/m².

A június 21-i ülésen az alábbi napirendi pontok kerülnek megtárgyalásra:

- Az óvodák működésének tapasztalatai, kiemelten bemutatva óvodánként a férőhely kihasználtságot.
- A lakáshitel-kamatok emelése következtében megnövekedett lakossági terhek mérsékléséről szóló rendelet elfogadása.
- A lakásügyekről szóló tanácsrendelet felülvizsgálata. Lakásgazdálkodás, helyiséggazdálkodás.
- Az egységes Polgármesteri Hivatal szervezetének kialakítása.

A Kálvin utcai óvoda fűtéskorszerűsítéséhez - a szülők anyagi hozzájárulásán túl - 100 ezer forintot szavazott meg a képviselőtestület.

HÍREK

- Versenytárgyalás keretében a Tornacsarnok tetőfelújítási munkálatait a csárdaszállási Petőfi TSz, míg a Gyomai út 23 sz. alatti Múzeum kialakításának munkálatait a mezőberényi Aranykalász MgTsz nyerte el.

- Az Idegennyelvű Könyvtár (volt Gorkij Könyvtár) városunkban június 7-16. honismereti gyűjtőtáborát szervez.

- A Szlovákok Országos Szövetsége Mezőberényben június 24-29. honismereti gyűjtőtáborát szervez. A táborát Jakab Róbertné, a Szövetség elnöke nyitja meg.

- A Liget utca, Micsurin tér, Győri János utca valamint a Kastélyköz utépítése megtörtént. Ezen munkákon kívül a Kastélyközi garázssor egyik útja és a Kölcsey út felújítása is megtörtént.

A Kölcsey lakótelepen 8 garázs építését tervezi a Garázsszövetkezet, melyhez a földterületeket eladás útján a képviselőtestület biztosítja.

A képviselőtestület a legutóbbi ülésén rendeletet alkotott az önkormányzati tulajdon átmeneti szabályozásáról és jóváhagyta a városközpont rendezési tervét.

- A német Zellinger város harmonika együttese színvonalas műsort adott a közelmúltban a Diálotthonban.

Az 565 sz. Orlai Petrics Soma Cserkészcsapat újjáalakulása június 16-án lesz. A Református Presbitérium Ökumenikus Cserkészbizottsága ezen a napon készül a véncserkészek cserkészvezetővé történő előléptetésére, 1 öregcserkész, 10 cserkész és 3 kiscserkész (farkaskölyök és tündérke) fogadalomtételére, valamint az új csapatzászló avatására.

Az ünnepség a református templomban június 16-án, vasárnap fél 4-kor kezdődik. Az istentiszteleten ígét hirdet városunk szülötte és véncserkésze: Molnár Ambrus tb. esperes, a fogadalmat és előléptetést Somogyi Dezső a Cserkészcsapatok Szövetségének országos szervező titkára vezeti. Minden érdeklődőt vár a Fenntartó Testület nevében

Szabó Endre lelkes elnök

és
id. Schafer József cserkésztszistárselnök

A Református Egyházközség iskolai hitoktatási évvárója június 9-én vasárnap délelőtt 10 órakor lesz templomunkban. Valamennyi hittanost diákot és családjukat várjuk erre az alkalomra. Ekkor kerül sor a még meg nem keresztelt, de hitoktatásban már részt vett gyermekek megkeresztelésére is.

hirdetés

IRODÁNAK 15 m²-es HELYSÉG
TELEFONNAL KIADÓ.

"2500" jelige
Érdeklődni lehet a
Szerkesztőségben

VIDEO és TV-ÁLLVÁNY, FÜGGÖNYKARNIS
TELEFONASZTAL, VIRÁGTARTÓ, FONOTT
ÁRU, SZERSZÁMNYEL, KEFEÁRU...
igényes kivitelben
minden méretben.

Faáru bolt Mezőberény Puskin u. 23.
66 / 52-017

NŐI FODRÁSZAT NYÍLT A PETŐFI ÚT
9 SZÁM ALATT AZ UDVARBAN !!!

Divatos, tartós frizurák

MINDEN KOROSZTÁLYNAK !

Nyitvatartás: Hétfőtől péntekig
14 - 18 óráig

Szombaton
8-12 óráig

Cégt.: Kajlik Mária

Mit tettünk tönkre az elmúlt hónapban?

- Sorozatosan, derékban törnek ketté a kiültetett, szépen megfakadt és növényben lévő fákat:

Vésztői úton 6 darabot
Ságvári utcában 4 darabot
Luxemburg utcában 4 darabot.

- Rendszeresen kiszedik a parkban lévő virágokat:

Luther téri templom előtt kiszedtek, elloptak 30 db muskátlit.

Anyakönyvi hírek

1991.május hónapban elhalt mezőberényi lakosok:
 Winter Józsefné Mb. Zöldfa u. 32.
 Nagy Jánosné / Szekeres Zsuzsanna / Mb. Gyóni Géza u. 12.
 Szigetvári Árpád Mb. Táncsics u. 3.
 Lázár Ignác Mb. Madách u. 27.
 Chrappán Györgyné / Vrbovszki Zsuzsanna / Mb. Jókai u. 43.
 Budai Andrásné / Háy Zsuzsanna / Mb. Edison u. 1.
 Gúth Ádámné / Gschwindt Julianna / Mb. Edison u. 5.
 Csipke Miklósné / Schaffer Julianna / Mb. Kossuth tér 2.
 Németh Ernő Mb. Győri János u. 9.
 Juhos József Mb. Martinovics 25.
 Balogh Ferencné / Baricsa Eszter / Mb. Csabai u. 32.
 Balogh Lajosné / Oláh Erzsébet / Mb. Gyóni Géza u. 42.
 Földesi Julianna Mb. Tanya 18.
 Balog Józsefné / Bagi Irén / Mb. Kálvin u. 5.

Május hónapban házasságot kötöttek.
 Dombi Imre mezőberényi és Graun Erika mezőberényi,
 Jánoska György mezőberényi és Papp Eszter köröstarcsai,
 Baranyai László mezőberényi és Timár Eszter mezőberényi,
 Lendvai Sándor mezőberényi és Pálovics Ildikó mezőberényi,
 Csarnai László békési és Stibán Izabella mezőberényi,
 Tóth Attila békéscsabai és Frei Valéria mezőberényi lakosok.

Helyreigazítás

A Mezőberényi Hírmondó előző -májusi- számában sajnálatos gépelési hiba következtében tévesen jelent meg két ifjú pár házassági anyakönyvi adata.
 A helyes adatokat az alábbiakban közöljük:
 1991. május hónapban házasságot kötöttek:
 Bella Sándor (csárdaszállási) és Fekete Magdolna (csárdaszállási)
 Gazda Zoltán (mezőberényi) és Kárpáti Zsuzsanna (mezőberényi) lakosok.
 Nyilvánosan -ezúton- kérünk Tőlük elnézést!
 Házasságukhoz sok szerencsét és boldogságot kívánunk.

Műv. Központ Programja

jún. 1-én: DISCO
 jún. 2-án: Zenetanfolyamosok hangversenye
 jún. 5-én: Honismeret
 "Személyes történelmünk"
 jún. 5-én: HÖDIKÖT és BUTIK VÁSÁR
 jún. 10-15: Hátrányos helyzetű tanulók játszóház tábora
 jún. 15-én: Kirándulás
 jún. 16-án: Cigány Júnialis
 jún. 20-23: Honismereti tábor
 jún. 27-28: Kirándulás a tábor keretében
 / Nagycenk, Sopron, Bécs... /
 jún. 25-én: Néprajzi tábor és a Szlovák Kör találkozója

Nosztafilmek: 19 óra
 jún. 12 - A 2000 pengős férfi
 jún. 19 - Kölyök
 jún. 26 - Bánk bán / operafilm /

Matiné: 10 óra
 jún. 13 - Frakk
 jún. 20 - 101 kiskutya
 jún. 27 - Nyomorultak / rajzfilm /

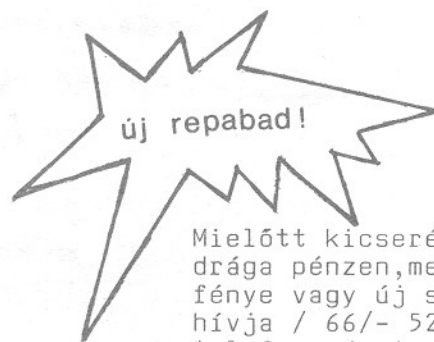
Tini filmklub: 20 óra
 jún. 13 - Emelj fel hát szerelem
 jún. 20 - Flashdance
 jún. 27 - Tudom, hogy tudod...

A Művelődési Központ Díszítőművészeti szakkörének nyári programja.

- Június 5-én kirándulás Szarvasra
 A 15 éve működő díszítőművészeti szakkörök kiállításának megtekintése.
 Séta AZ Arborétumban.
 - Június 19-én úticél - Budapest
 Látogatás a Néprajzi Múzeumban és az Egyházi Múzeum megtekintése.
 - Június 26-án kirándulás Ceglédre
 A református templomok belső tereit díszítő kézimunkákból rendezett kiállítás megtekintése
 - amelyet a Magyar Reformátusok II. Világtalálkozója és a Református Nőegyletek által szerveztek.
 Ezen a kiállításon látható többek között a mezőberényi Művelődési Központ díszítőművészeti szakkör tagjai által mezőberényi mintával hímzett, zsúrizott garmitúra - amely városunk református egyházközségének tulajdona.

MOZI

jún. 7-8 : A keresztapa III
 jún. 9-10 : Farkasokkal táncoló
 jún. 13-14 : Abakadabra
 jún. 15-16 : Harry és Sally
 jún. 17 : Ghost
 jún. 20-21 : Jákob rabbi kalandjai
 jún. 22-24 : Három férfi és egy kis hölgy
 jún. 27-28 : Ollókező Edward
 jún. 29-30 : Képeslapok a szakadékból
 júl. 1 : Kickboxer
 júl. 4 : Legénybúcsú

Mielőtt kicserélné fürdőkádját drága pénzen, mert lekopott a fénye vagy új színt szeretne, hívja / 66/- 52-580 telefonon-, telefaxszámot. Új kád beépítési költségének a feléért újjá varázsolom. Nyugati alapanyagok, 2 év garancia.
 Előjegyzések sorrendjében.
 Sági György
 víz-,gáz-,fűtésszerelő mester
 Mezőberény
 Szénáskert u. 50.

Rendőrségi hírek

A Mezőberényi Polgármesteri Hivatal Szabálysértési Előadója rendőri feljelentés alapján folytatott le szabálysértési eljárást lopással elkövetett tulajdon elleni szabálysértés miatt B.Józsefné mezőberényi lakos ellen, aki 1991.márc. 21-én a mezőberényi ÁFÉSZ 4.sz.ABC áruházában a zsebébe tett különböző árucikkeket, melyeket a pénztárnál nem fizetett ki.

Az elkövetett szabálysértés miatt a Szabálysértési Előadó 1500Ft.- pénzbírsággal sújtotta, melyet meg nem fizetés esetén 15 nap elzárásra változtat át.

A Mezőberényi Polgármesteri Hivatal Szabálysértési Előadója rendőri feljelentés alapján indított eljárást H.György Mezőberény, Laposi u.1.sz. alatti lakos ellen, lopással elkövetett tulajdon elleni szabálysértés miatt, azért mert 1991. márc. 11-én 11 óra 30 perc körüli időben Köröstarcsa, Kossuth u. 55.sz. alatt lévő italbolt elöl 1 db. camping kerékpárt lopott el. A rendőri eljárás során megállapítást nyert, hogy H.György 1990. október vége felé Mezőberényben, a KIOSZ italbolt elöl is eltulajdonított 1 db. kerékpárt.

Az elkövetett szabálysértések miatt a szabálysértési előadó 8000Ft pénzbírsággal sújtotta, melyet meg nem fizetés esetén 40 nap elzárásra változtat át.

A rendőri ellenőrzések során megállapítást nyert, hogy a Városban rendkívüli mértékben elterjedt a járdán kerékpározás szabálysértése. A szabálysértés elkövetői elsősorban a gyermek és fiatalok köréből kerül ki, de nagy számban követik el felnőttek is. Az eddig alkalmazott figyelmeztetések nem érték el a kívánt visszatartó hatást, ezért a jövőben szigorúbb intézkedéseket fogantatunk. Azokat a személyeket, akiket a szabálysértés elkövetésén tetten érünk, helyszíni bírsággal fogjuk sújtani, vagy feljelentéssel élünk velük szemben.

Felkérjük a tisztelt Szülőket, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy gyermekeik a fenti szabálysértést ne kövessék el, hívják fel figyelmüket a cselekmény baleseti veszélyességére.

A Mezőberényi Rendőrség Szabálysértési Előadója rendőri feljelentés alapján folytatott le szabálysértési eljárást Sz.László Mezőberény, Szénáskert u.107.sz. alatti lakos ellen azért, mert 1991.ápr. 9-én Mezőberényben a Kinizsi utcában ittasan, engedély nélkül köz-

lekedett kb. 60-80 km-es sebességgel az MN 85-59 frsz-ú motorkerékpárral és ott elütötte az ott szabályosan közlekedő CS.P. mezőberényi lakost, majd a helyszínről tovább hajtott.

Az elkövetett szabálysértések miatt a Szabálysértési Hatóság 10 ezer forint pénzbüntetéssel sújtotta, amelyet meg nem fizetés esetén 25 nap elzárásra változtat át.

A Mezőberényi Rendőrség Szabálysértési Előadója rendőri feljelentés alapján indított eljárást L. Tihamér Mezőberény, Rózsa F.u.9.sz. alatti lakos ellen azért, mert 1991. máj.11-én 02 óra 15 perc körüli időben a Dreher sörözőben ittas állapotba miatt nem szolgálták ki, ezért a felszolgálót tetteleg bántalmazta, majd az ott lévő és őt megfélemezni akaró vendégekkel dühködött.

Az elkövetett szabálysértés miatt a Szabálysértési hatóság 3 ezer Ft pénzbírsággal sújtotta, melyet meg nem fizetés esetén 30 nap elzárásra változtat át.

A Mezőberényi Rendőrség Szabálysértési Előadója rendőri feljelentés alapján indított szabálysértési eljárást botrányos részegség szabálysértés elkövetése miatt S.János Mezőberény, Tanya 26.sz. alatti lakos ellen, mert 1991.ápr.24-én 10 óra 40 perc körüli időben Békéscsabán a MÁV Állomáson botrányosan részeg állapotban talált rá a rendőrfőnök. Ruházata rendezetlen, vizelettől szennyezett volt. S. magatartásán az utasok megborítottak.

A fenti szabálysértés elkövetés miatt a Szabálysértési Hatóság 2400Ft pénzbírsággal sújtotta, melyet meg nem fizetés esetén 12 nap elzárásra változtat át.

Mór-Baranyai Gábor

A Városi Képviselőtestület májusi ülésén Wild Róbert, a 6.sz. választókerület képviselője visszaadta megbízólevelét és leköszönt képviselettestületi, ill. mindkét bizottsági tagságáról.

Búcsúzó szavaiban köszönetét fejezte ki azért a bizalomért, mely a képviselői mandátumhoz juttatta. Elmondta, megpróbált erejéhez mérten részt vállalni a Képviselőtestület tevékenységéből és további jó egészséget kívánt az Önkormányzat és a Hivatal tagjainak a további eredményes munkához.

S P O R T

Az iskola és a testnevelés

Ha az iskolának a testneveléshez való viszonyát akarjuk megvizsgálni, először arra a kérdésre kell felelnünk, hogy mi tulajdonképpen az iskola, mi az iskolának a célja és feladata.

Minden oktatási szintnek, a legalsóbbtól a legmagasabbig, kötelessége a lélek nevelése, hogy tanulóiból embert faragjon, hogy a maga helyén a legnehezebb körülmények között is megállja a helyét, még akkor is, ha nem füstöl a feje a tudománytól.

A sport nemcsak testnevelés, hanem a jellemnek is a legerőteljesebb nevelő eszköze. A sport fogalma azonban nem tévesztendő össze a pusztán testi ügyességgel, a rekordhajhászással. Egy csapat az "életért" való nemese küzdelem szimbóluma.

A játék alatt tanulja meg a gyerek azokat az erényeket, amelyek meghatározhatják sorsának alakulását. Összetartásra, önfeláldozásra, az egyéni érdek alárendelésére, kitartásra tanít. Aki ezeket tudja, az meg fogja állni a helyét az életben.

De, ha körülnézünk, jelenleg mit tapasztalunk? A társadalom tudatáig sajnos mindez nem jutott el a mai napig. A jelenlegi oktatási struktúra és a szemlélet alkalmatlan minderre. Ma nálunk minden 6 éves gyerekkel az történik, hogy beül az iskolapadba és 8-12 éven keresztül tanítjuk és tanítjuk őket, és utána kilökjük az életbe. Majd pedig csodálkozunk, hogy nem tudják megállni a helyüket.

Régi igazság, hogy az lehet igazán ember, aki gyermek is tudott lenni. Arról már nem is beszélve, hogy a lélekben egészséges felnőtt lehet igazán hasznos tagja a társadalomnak. Az iskolának meg kellene értenie, hogy alá kell rendelnie magát a társadalom céljainak. A társadalomnak tetterszögű polgárokra van szüksége, nem pedig élettelen évszámok, képletek, stresszben meggyötört, önállóságot veszített embercsemékre.

Természetesen azt is tudom, hogy a gazdasági helyzet sem kedvez a fentiekben leírtak megvalósításához. Az oktatási törvény módosítása még ebben az évben az Országgyűlés elé kerül. A reform tanterv perspektívát adhat az egészséges életmódra nevelés új útjainak, de ebben nekünk pedagógusoknak és szülőknek is, sokkal többet kell tennünk gyermekeink érdekében.

Vidó György

kézilabda

Már május 25-én, szombaton, Gyomaendrődön, a tavaszi forduló utolsó előtti mérkőzésén eldőlt a Megyei I. osztályú férfi Kézilabda Bajnokságban az első hely sorsa.

A mezőberényi férfi csapat valóra váltotta a szurkolók, a kézilabdát szeretők álmait, maga mögé kényszerítve a bajnokjelölt Mezőhegyes és Szeghalom csapatát.

Június 1-jén, az utolsó mérkőzésnek, a Köröstarcsa csapata ellen már nem volt tétje. Mégis egy bajnok csapatnak "illetett" nyernie. Ez sikerült, így a tavaszi fordulóban veretlenül nyerték a megyei I.o.-t.

A mérkőzés utáni órákban Varga Lászlóval, a csapat edzőjével beszélgettünk a "siker titkáról", a további tervekről, az átigazolási sokról.

Az utóbbi időkben szükségem volt, feszültséggel terhelt (telt) edző most gondolatok áradatával készítette gyors tollforgatásra a riportert.

Gratulálok Laci, a csapatnak és személy szerint neked is! Mezőberény kézilabda történetében ez nagy eredmény. Ha visszatekintessz az elmúlt néhány évre, szerinted melyek voltak azok a momentumok, melyek ehhez a szép sikerhez vezettek?

- 1988-ban kerültem a városba, gondolom ma már szinte mindenki tudja, hogy Békésről. Kissé zűlalt, technikai-taktikai hiányos - ságokkal terhelt csapatot kaptam. 1989 ősziig szó szerint csak vegetáltunk. A kezdeti nehézségeket súlyosbította, hogy néhány (pontosan 3) játékosal, alapvető nézetbeli különbségeink voltak, ezért meg kellett válnunk tőlük. Sajnos az ő "vonzáskörük" akkora volt, hogy még 2 ember távozott. Ez olyan nehézség elé állított bennünket, hogy szó szerint nem tudtunk volna kiállni a szezon utolsó két mérkőzésén. A segítség 2 békési játékos, Bíró Jani és Nyeste Laci személyében érkezett. Fiatal koruk ellenére nagy kézilabdás múlttal rendelkeztek és éppen (!) szabadok voltak. Szerencsére a 2 mérkőzésből több lett, és a mai napig csapatunk oszlopos tagjai. A megnyugtató alap mégis az volt, hogy 1989 telén újra hazaigazolt Zuba Pál a Várpalotai Bányászból, és melle Szilágyi Misi. Mindketten kapusok.

1990 tavaszán a csapat már a maihoz hasonló összeállításban kezdte a bajnokságot. A feladat a tisztes helytállás volt. A hangsúlyt a hatékony védekezésre helyeztük.

- 1990 ősztől váltott a labdarúgáshoz hasonlóan a kézilabda is őszi-tavaszi fordulóra. Mit jelent nektek ez az időszak?

exkluzív

- '90 ősze több szempontból is jelentős dátum a csapat életében. Ismét 2 játékosal, Lajos Misivel és Kádas Lacival bővültünk. Az előkészületi mérkőzések, edzőmeccsek alapján látható volt, hogy a játékosok technikailag sokat javultak. A csapatközösség valóban közösség lett. Az új bajnokságban a cél: dobogós helyezés elérése. Hogy mennyire nem volt ez a célkitűzés irreális, bizonyította az is, hogy az első mérkőzésen, a bajnokcsapat Szeghalom otthonában 1 góllal kaptunk ki.

- Mikor fordult meg a fejedben először, hogy ezzel a csapattal bajnokságot lehet nyerni?

- A "vízválasztó" az őszi mezőhegyesi mérkőzés. Nem akármilyen eredmény volt a csapattól a másik bajnokjelölttel döntetlent játszani, ráadásul Mezőhegyesen.

- A forduló végére a tabella élén hármas holtverseny alakult ki. Mezőhegyes, Szeghalom, Mezőberény.

Hogyan készültetek a tavaszi szezonra?

- Természetesen úgy, hogy a bajnokságot meg kell nyerni, mert meg lehet nyerni. Ennek szellemében zajlott a felkészülés: kemény alapozás, erőnlét és gyorsaság fejlesztés. Sokat jelentettek az NB-s csapatok elleni edzőmeccsek és a teremtorna mérkőzései.

- Az eredmény végül is nem maradt el. Tavasszal minden mérkőzést megnyertetek. Bajnokok lettetek. De mintha a fiúk az utolsó mérkőzésekre elfáradtak volna.

- A tét miatt pszichikailag nagy volt a nyomás, és a mezőhegyesi meccs után valóban "túljátéztátuk" magukat, ezért az utolsó 3 mérkőzésen már semmi közönségnek tetsző, szórakoztató játék nem volt. A cél szentesítette az eszközt: ha nem is látványos játékkal, de győzni kell, ...és ...hát sikerült.

- Milyen tervekkel, elképzelésekkel indultok az NB-II-nek?

- Szakmailag nagy kihívás volt számomra, hogy heti 2x1,5 órában edzhetünk eddig. Ez a magasabb osztályban kevés lesz.

Az adottságok - terem, felszerelés - jók, de az előre látható, hogy

önmagában ezzel a csapattal az NB-II-ban nem lehet benn maradni. Az utánpótlás - egyenlőre úgy néz ki, hogy jó - áthidalásnak azonban néhány új játékosra szükségünk lesz.

A cél a bennmaradás, legalább is a közeljövőre.

Abban csak reménykedhetünk, hogy az anyagiak mindehhez meglesznek. (talán jó, hogy nem látok bele a városi költségvetésbe!?) Nagy könnyebb-ség számomra, hogy eddig sem - remélem ezután sem - kellett pénzügyekkel foglalkoznom. Pecsené, Zsófi, aki a szakosztályvezetőnk, minden ilyen dolgot levett a vállamról. Azt hiszem, egyértelműen rajta múlt, hogy sem a csapat, sem én nem érzékeljük igazán a mindenhol gyűrűző pénzügyi gondokat.

Végül, de nem utolsó sorban szeretném megköszönni mindenkinek - a szurkolóknak, az egyesületnek, a város vezetőinek -, hogy segítettek, támogattak bennünket. A továbbiakban is nagy szükségünk lesz rá.

- Még egyszer gratulálunk, és viszont látásra az első NB-II-s bajnoki mérkőzésen.

Bálint Anna

A bajnokságot nyert férfi kézilabda csapat tagjai:

Állnak - balról jobbra: Olej Mihály, Nyeste László, Lajos Mihály, dr. Gyebnár András, Varga László edző, Szilágyi Mihály, Temesvári Gábor, Zuba Pál
Guggolnak - balról jobbra: Berkesi Gábor, Emrich Zoltán, Szenteszki György, Braun Péter, Kádas László, Bíró János
(A képről hiányzik: Vrbovszki Attila)

Tenisz

A tenisz a jövő sportja, úzzák azt versenyszerűen vagy tömegsportként. A labdarugás mellett a legtöbben teniszeznek, s világtendencia a tenisz egyre nagyobb népszerűsége. A teniszt két vagy négy ember baráti alapon is könnyen megszervezheti, a tenisznek kifejezetten társas, sőt mondhatnánk társadalmi jellege van, olyan játék amelyben az ügyességnek és a szellemnek nagyobb szerepe van, mint a nyers erőnek, tehát szinte az emberi kor végső határáig lehet űzni.

Szülőfalum szeretete, párosulva a tenisz iránti vonzódással, érlelte meg a gondolatot bennem a hatvanas évek közepén, hogy Mezőberényben a teniszt meghonosítsam. Mindig akadtak lelkes segítőtársak. A teniszütőt időnként lapáttyéllel felváltó teniszezők odaadó társadalmi munkájával és az akkor még Nagyközségi Tanács anyagi hozzájárulásával a sporttelepünkön 1972 tavaszára elkészítettük az első, 1978-ban a második tenispályánkat, majd 1986 májusára a négypályás tenisztelepünket. Ekkor megihitt avatónnepségen Gulyás István örökös magyar teniszbajnok, a Magyar Tenisz Szövetség akkori elnöke volt vendégünk, aki játékaival is megtisztelte a berényi teniszezőket.

1983 óta rendszeresen versenyzünk a megyei csapatbajnokságban, 1986-tól kezdve a négy pálya adta lehetőséget felhasználva rendezünk megyei és országos versenyeket. Ez évben a Magyar Tenisz Szövetség hivatalos versenyeként három országos teniszversenyt rendezünk. Májusban a MONCSICSI Kupát, szeptemberben a KOLONIÁL Kupát, mindkettőt gyermek és újonc kategóriában, fiúk és lányok részére, júniusban a D'Amis Kupát III. osztályú férfi és női felnőtt versenyként. A sportcsarnok lehetőséget ad a tenisz téli űzésére is. A megyében elsőként rendeztünk téli fedett pályás teniszversenyt. Az idén decemberben hetedik alkalommal rendezzük meghívásos páros teniszversenyünket Békés megye versenyzői részvételével.

Amire, s akikre legbüszkébbek vagyunk, azok gyermekversenyzőink, hisz rendszeres résztvevői az országos és megyei versenyeknek. Az 1991. évi MTSZ hivatalos megyei egyéni versenyén Grósz Ferenc (14) megőrizve tavalyi elsőbbségét az újonc szám döntőjében az ugyancsak mezőberényi Szűcs Krisztián (13) ellen győzött és megyebajnok lett. Így az arany- és ezüstérem is berényi versenyzőé. E versenyen lett harmadik S. Nagy Katalin (12) és S. Nagy Imre (11) gyermek, Grósz Ferenc pedig serdülő kategóriában. Grósz Ferenc és Szűcs Krisztián az

országos korosztályos ranglistának is előkelő helyezettei.

Célunk továbbra is a csapatbajnokságban és egyéni versenyeken résztvenni és teniszversenyeket rendezni. Célunk a tenisz tömegsportkénti népszerűsítése: városunk minden rétege körében. Célunk az ifjúság teniszoktatása. Jelenleg Fehér Gábor teniszedző, a P.S. Gimnázium testnevelő tanára vezetésével tenisztanfolyamot rendezünk, melyen 7-12 éves gyermekek vesznek részt. Tervezük ez évben újabb tanfolyam indítását.

A tenisz a tér, a napfény, a tiszta levegő, a ma egyre inkább hiányzó emberi barátság, a felszabadultság és életöröm elnyerésének egyik lehetősége. Itthon, szeretett városunkban, Mezőberényben is.

Szalai Barna

** Diáksport **

Diákolimpia III. korcsoportos fiú kosárlabda területi döntő

Végeredmény:

1. Mezőberény I.sz. Ált. Iskola
2. Karcag Győrfi Ált. Iskola
3. Debrecen TK Gyakorló Ált. Isk.
4. Nyíregyháza TK 2.sz. Gyakorló Ált. Iskola

A június 17-21. országos döntőbe jutott a Mezőberény csapata / Nagy, Tanczos, Stefanovits, Mező Schupkégel, Balogh, Balta, Baukó, Zolnai, Gál, Bartó, Beregi / Edző: Siklósi István

Az eredmény a közelmúlt legnagyobb megyei sikere ebben a korcsoportban!

A VI. Berény Kupa Leány Kézilabda Torna.

1991. június 1-2.

Eredmények:

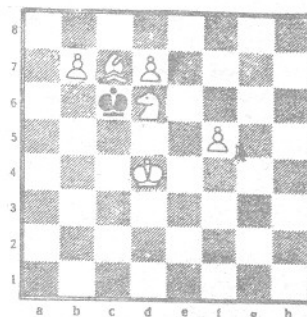
1. Nova Dubnica 6 pont 59:40
2. Kondoros Isk. 6 pont 50:38
3. Mezőberényi I.sz. Ált. Isk. 4 pont 61:53
4. Köröstarcsa 2 pont 53:64
5. Kamut 2 pont 37:65

sakk

6.sz. Feladvány

E.H. Courtenay 1870.

Matt 2 lépésben

Világos: Kd4, Fc7, Hd6
gy.: b7, d7, f5 (6)
Sötét: Kc6 (1)

Megfejtésül a kulcslepet kérjük - nyílt levelezőlapra - június 30-ig beküldeni az alábbi címre: Szucharda Gyula 5650 Mezőberény, Kossuth tér 13. II.em.8

Legutóbbi, májusi számunkban megjelent feladvány helyes megoldása:

1. Vbl, Kg8 2. Hh6 + és matt
- Ke8 2. g8V + és matt
- Ke6 2. g8V + és matt
- Kg6 2. g8V + és matt
- Kf6 2. g8V + és matt

Az áprilisi számunkban közölt F. Lazard feladvány mellékmegoldása - nak bizonyult:

1. Vg5 mellékmegfejtés: 1. Vf3 (ezt csupán 3 megfejtőnk jelezte)

Sz. Gy.

Mezőberényi Hírmondó

Közeleti lap

Szerkesztőség: Mezőberény Népköztársaság u. 4-6.

Főszerkesztő: Fülöp Antal

Rovatvezetők: Bagi József, Bálint Anna, Mertz Judit, Papp Zoltán, Tóth Csaba

Reprodukciós foto: Csávás István

Kiadja: Mezőberény Város Önkormányzata

Felelős kiadó: Cservenák Pál Miklós polgármester

Készült: 1000 példányban

Ügyvezető igazgató: Hornok Péter

HU ISSN 1215-0266

